

**Program för
del av Kvarteret Sperlingens backe
inom stadelen Östermalm**

Dnr 2015-521-1.5.3
BILAGA 1:a

Samrådshandling september 2015

Dnr 2014-00404

Omslagsbild:

Vy över kvarteret Sperlingens Backe sett från väster.
(Foto: baraBild/Vasakronan)

Program för del av kvarteret Sperlingens Backe inom stadsdelen Östermalm

Samrådshandling september 2015
Dnr 2014-00404

Denna handling har tagits fram av:

Stadsbyggnadskontoret,

planavdelningen

Susanna Stenfelt

Helena Thomann

Tyréns

Katrin Berkefelt

Maria Ekdahl

Medverkande i programarbetet har även varit:

TAM Group för ADIA

Charlotta Rosén

Andreas Philipson

Vasakronan

Susan Strömbäck

Per Thiberg

Sweco Architects

Jens Randecker

Steven Peterson

Eduardo Calle

Tema arkitekter

Ulla Bladh

Nyréns arkitekter

Anna Krus

Stadsbyggnadskontoret,

strategi- och utvecklingsenheten

Åsa Dahlin

Fysisk modell och modellfoton:

Stadsbyggnadskontoret,

kart- och modellheten

Peter Magnusson

Lennart Johansson

**Stadsbyggnadskontorets interna referensgrupp
har varit:**

Anette Scheibe Lorentzi, stadsbyggnadsdirektör

Bo Bergman, planchef

Martin Schröder, enhetschef

Karolina Keyzer, stadsarkitekt

Där inget annat anges har bilder och illustrationer tagits
fram av stadsbyggnadskontoret.

Fotografier på byggnader i kapitel 4, där källan inte
anges, är hämtade ur rapporter från Nyréns Arkitekter.

Välkommen
med dina synpunkter!

I det här programmet redovisas ett förslag till utveckling av delar av kvarteret Sperlingens Backe, beläget vid Stureplan. Programmet är på programsamråd under hösten 2015. Under samrådet har remissinstanser, sakkägere, allmänhet, organisationer och intressegrupper möjlighet att framföra sina synpunkter på förslaget. Efter samrådets slut kommer inkomna synpunkter och remissvar att sammanställas och redovisas för stadsbyggnadsnämnden som tar ställning till planeringens fortsatta inriktning. Därefter kan stadens arbete med detaljplaner påbörjas.

Under samrådet arrangeras ett informationsmöte i Gamla biblioteket i Tekniska nämndhuset, Fleminggatan 4, den 23 september 2015. Förslaget kommer också att finnas utställt i Fyrkanten i Tekniska nämndhuset, Fleminggatan 4 och i Kungliga biblioteket, Humlegårdsgatan 26, de tider då lokalen har öppet. Den senaste informationen om tid och plats för möten och utställningar finns på stadsbyggnadskontorets hemsida:

www.stockholm.se/detaljplaner

Samrådet pågår från den 1 september till och med den 13 oktober 2015.

Skriftliga synpunkter lämnas senast den 13 oktober till:

Stadsbyggnadskontoret
Registraturen
Box 8314
104 20 Stockholm

e-post: stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

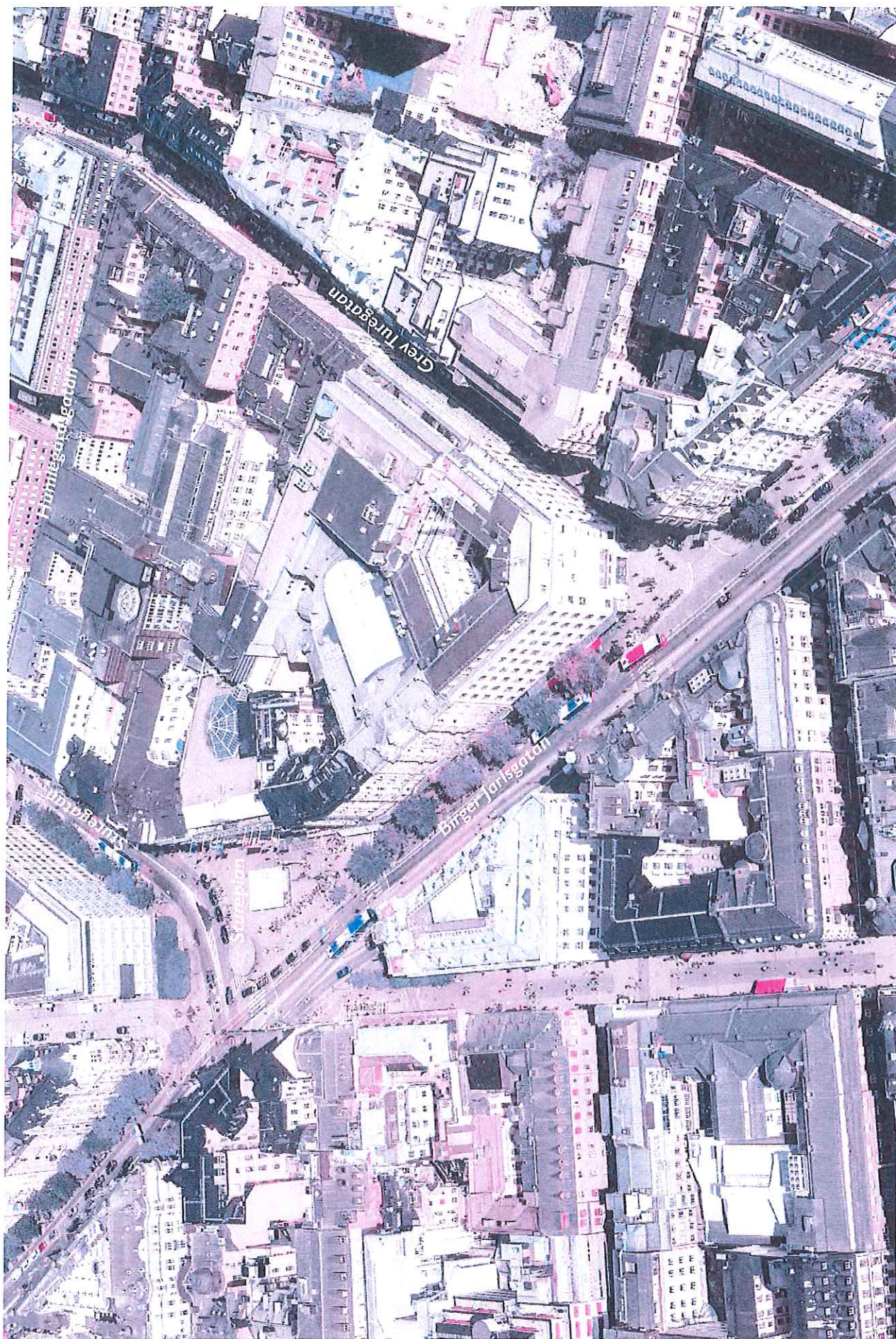
Ange diarienummer 2014-00404

Information om programmet lämnas av:

Susanna Stenfelt
08 - 508 261 42
susanna.stenfelt@stockholm.se

Helena Thomann
08 - 508 271 08
helena.thomann@stockholm.se

Vy över kvarteret Sperlings Backe sett från söder.

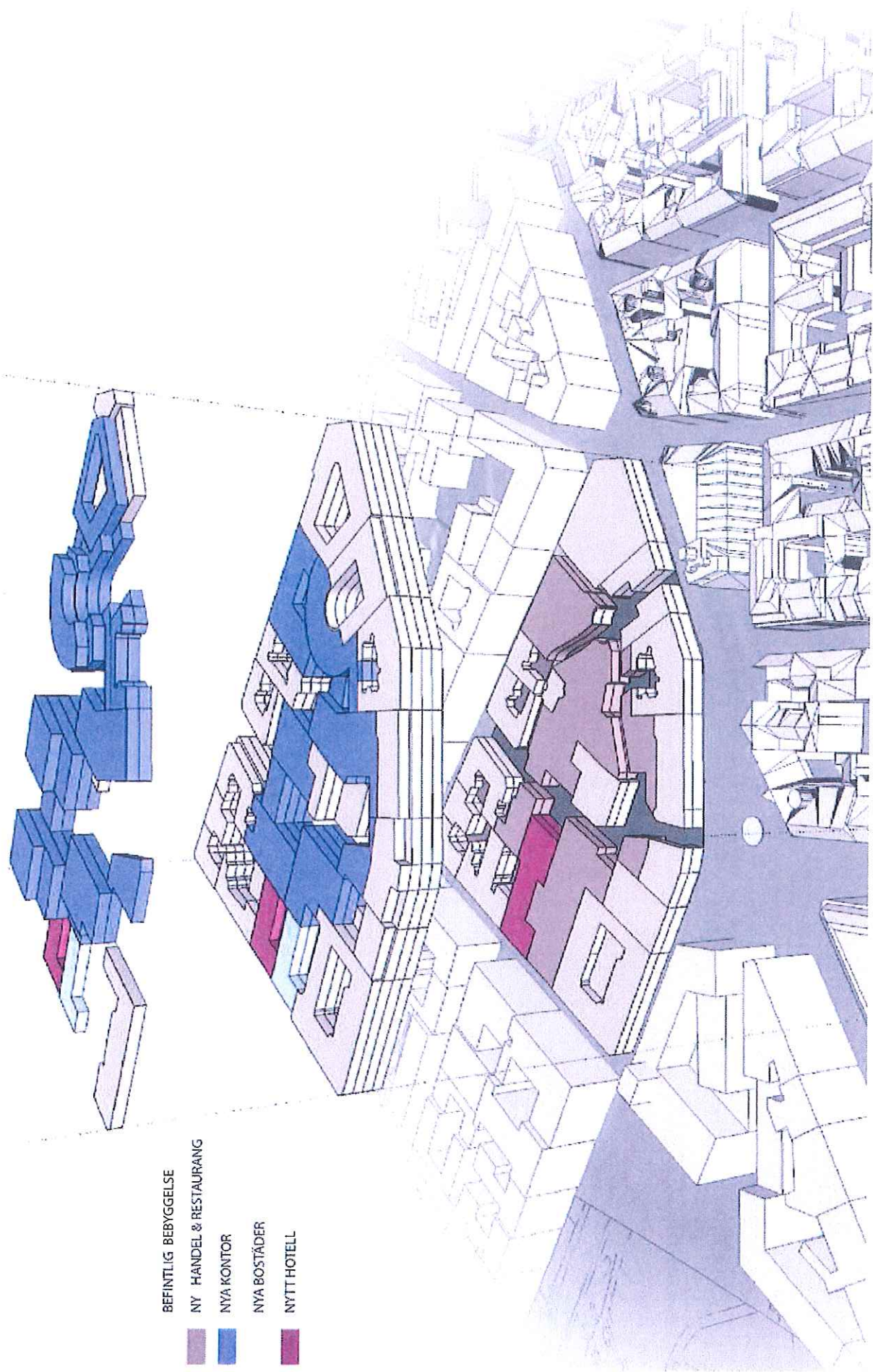
(Foto: baraBild/Nasakronan)

Innehåll

<u>1. Sammanfattning</u>	7
<u>2. Syfte och bakgrund</u>	9
Programmets syfte	9
Tidigare ställningstaganden	9
<u>3. Föresättningar</u>	11
Kvarteret idag	11
Ägoförhållanden	11
Gällande detalplaner	12
Kulturhistoriskt värdefull miljö	13
<u>4. Nuläge och förslag</u>	18
Markanvändning	18
Bebyggelse	23
Stadsbild	46
Platsen i staden	50
Trafik, parkering och leveranser	54
<u>5. Konsekvenser</u>	55
Behovsbedömning	55
Kulturmiljö och stadsbild	55
Övriga miljöfrågor	62
<u>6. Genomförande</u>	63
<u>7. Stadsbyggnads- och planeringsprocess</u>	64
Varför program?	64
Tidplan	64
Fortsatt arbete	64
<u>8. Utredningar</u>	65

BEFINTLIG BEBYGGELSE

NY HANDEL & RESTAURANG

NYA KONTOR

NYA BOSTÄDER

NYTT HOTELL

Sprängskiss över programförslaget.

(Illustration: Sweco Architects)

I. Sammanfattning

Kvarteret Sperlingens Backe ligger i direkt anslutning till Stureplan och omges av gatorna Birger Jarls gatan, Grev Turegatan, Humlegårdsgatan och Sturegatan. Programområdet omfattas av fastigheten Sperlingens Backe 27, 45, 47, 55 och 56. De aktuella fastigheterna ägs av Sturegallerian AB/ADIA och Vasakronan.

Fastighetsägarna, inom den aktuella delen av kvarteret Sperlingens Backe, har ett starkt intresse att förnya och vitalisera fastighetsbeståndet. Syftet är att öka attraktiviteten och lönsamheten genom att tillföra moderna och ändamålsenliga kontorsarbetsplatser inom kvarteret. Ett vidare syfte är att stärka stadsdelens urbana karaktär med ett utökat utbud av handel och kultur i kombination med ytterligare bostäder.

Planarbetet inleds med programsamråd. Huvudfrågor för programsamrådet är rivningarnas omfattning, introducerande av högre höjder i stenstaden, flytt av tunnelbaneuppgång samt markanvändning (handel, bostäder, kontor, hotell). Målsättningen är att programsamrådet ska mynna ut i gemensamma planeringsföresättningar som kan ligga till grund för ett detaljplaneförslag.

Programförslaget innebär omfattande förändringar i bebyggelsen. Bebyggelsefronten mot Birger Jarls gatan bibehålls och förändringarna koncentreras till kvarterets inre delar samt mot övriga omgivande gator. Förslaget innebär att en stor del av kvarterets inre bebyggelse rivs och ersätts med nya byggnader samt att delar av den bebyggelse som sparas byggs på med 1 - 4 våningar.

Programrådets entréplan öppnas upp med fler entréer för att öka integrationen med den omkringliggande staden. Ett sammanhängande och överskådligt stråk etableras genom kvarteret. Passagerna liksom platserna som skapas i kvarterets inre utformas i stadens skala, med reslighet och klarhet för att erhalla goda stadskvaliteter. Sturebadet, som ligger kvar orört i det aktuella förslaget, lyfts fram som en tydlig målpunkt. Entréplanet används även fortsättningsvis huvudsakligen till handelsändamål. Ett nytt nedre plan, plan -1, etableras under den sydvästra delen av kvarteret och innehåller kommersiell verksamhet. Plan -1 kopplas till tunnelbanan som ges en ny tunnelbaneuppgång i Marmorhallarna, med entré mot Birger Jarls gatan.

De byggnader som föreslås rivras är Humlegårdsgatan 17, Grev Turegatan 11 (Frey's hyrverk), gårdsbyggnaderna inom Stureplan 6 (Bångska palatset), gårdsbyggnaderna på Stureplan 4, Grev Turegatan 3-5 (parkeringshuset) och de inre delarna av Birger Jarls gatan 18 (Marmorhallarna).

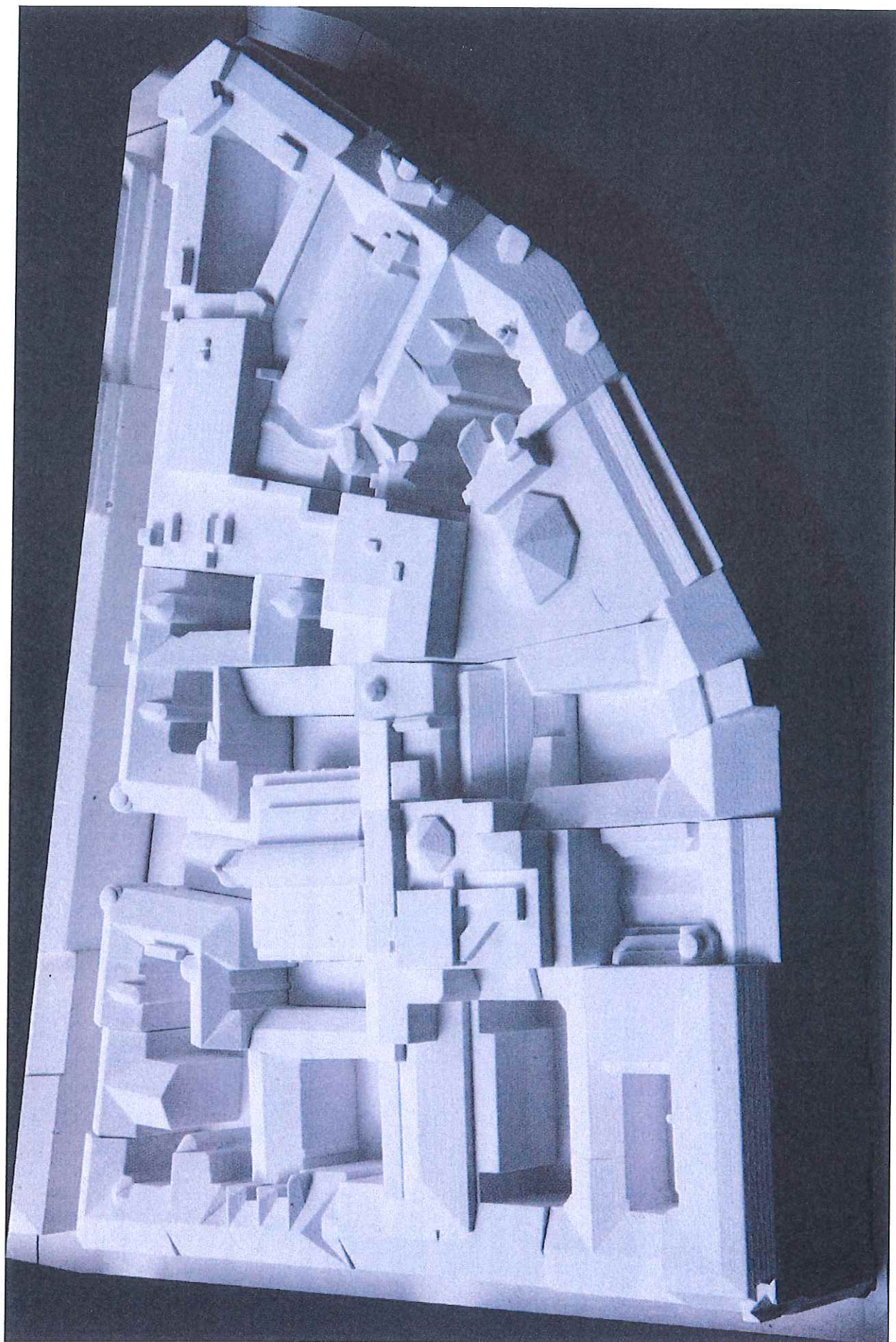
Enligt programförslaget ersätts byggnaden på Humlegårdsgatan 17 av två byggnader, dels ett hotell och dels ett bostadshus innehållandes ca 38 lägenheter. Frey's hyrverk på Grev Turegatan 11 ersätts med nya kontorsbyggnader. Bångska palatsets gårdsbyggnader ersätts med en ny kontorsbyggnad. Gårdsbyggnaderna på Stureplan 4 ersätts med ett kontorshus. Grev Turegatan 3-5 (parkeringshuset) ersätts med en ny kontorsbyggnad. Den del av Birger Jarls gatan 18 (Marmorhallarna) som föreslås rivras ersätts med en kontorsbyggnad.

Föreslagna förändringar inom Sperlingens Backe ska vägas mot den unika och känsliga stads- och landskapsbild som kvarteret ingår i. Utformningen av tillkommande byggnadstyper och volymer är viktig i denna avvägning. Det är avgörande att ny bebyggelse gestaltas med hög arkitektonisk kvalitet och bidrar till mervärden i stadsbygden genom arkitektoniska element av högt konstnärligt värde, meningsfullt formspråk liksom medveten anpassning eller kontrastverkan. Mångfald och diversitet är jämte tillgänglighet och täthet de viktigaste variablerna för ett rikt och intensivt stadsliv i våra städer.

Kvarteret innehåller kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och programförslaget innebär att riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården kan komma att påverkas negativt. Även avseende byggnadsnivå kan förändringarna komma att innebära negativ påverkan på kulturmiljön.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. Miljöbedömningen avser i första hand förslagens påverkan på den kulturhistoriska miljön och Riksintresse för kulturmiljövården Stockholms innerstad med Djurgården. En miljökonsekvensbeskrivning kommer att tas fram under detaljplaneskedet.

Modellfoto över kvarteret idag, sett från väster.

2. Syfte och bakgrund

Programmets syfte

Programförslaget syftar till att öka attraktiviteten och lönsamheten genom att förnya och vitalisera fastighetsbeståndet. Med ny hotellverksamhet, fler bostäder och ytterligare arbets- och handelsplatser kan en större mångfunktionalitet skapas. Programmet fokuserar på att på ett tidigt stadium lyfta frågor om svåra avvägningar mellan motstående intressen. Huvudfrågor för programrådet är omfattning av rivningar, introducerande av högre höjder i staden, flytt av tunnelbaneuppgång samt markanvändning (handel, bostäder, kontor, hotell).

Flygfoto över centrala Stockholm.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

I Promenadstaden, översiktsplan för Stockholm, antagen 2010, har området beteckningen innerstadsbebyggelse. Det övergripande målet är att skapa en tät, mångsidig och levande stad. Kompletteringsbebyggelse och förändringar ska prioriteras till goda kollektivtrafiklägen för ett effektivt markutnyttjande. Ny bebyggelse ska utformas med hög arkitektonisk kvalitet så att den bidrar till en attraktiv helhet.

Riksintresse, fornlämnning och kulturmiljö

Kvarteret Sperlögens Backe ligger inom ett område som är utpekat som Riksintresse för kulturmiljövården *Stockholms innerstad med Djurgården*. Hela kvarteret ligger inom fornlämnning RAA 103. Se vidare under kapitel Kulturhistoriskt värdefull miljö.

Vision för City

Kommunfullmäktige antog i oktober 2012 *Vision för City*. Programområdet ingår i det geografiska området för city och omfattas av strategierna i *Vision för City*.

I linje med stadens översiktplan pekar *Vision för City* ut city som ett utvecklings- och omvandlingsområde. Inriktningen är att skapa en attraktiv, levande och trygg stadskärna. Bland annat genom att city kompletteras så att ett mer funktionsblandat och varierat innehåll kan erhållas. Omvandlingen till en modern citybebyggelse och levande stadsmiljö ska hålla hög klass och beakta kulturhistoriska värden.

Start-PM

Startpromemoria för planläggning av del av kvarteret Sperlögens Backe godkändes av stadsbyggnadsnämnden 6 februari 2014 § 12. Nämnden beslöt i enlighet med kontorets förslag samt anförde därutöver att:

- hänsyn ska tas till byggnadernas kulturhistoriska värden
- fortsätta utreda möjligheterna till ytterligare bostäder i kvarteret
- återge Bångska huset sin forna reklamprakt.

Exploateringsnämnden

I och med att staden endast äger en fastighet inom programområdet har överenskommelse gjorts mellan stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret att planarbete kan påbörjas utan vidare beslut i exploateringsnämnden.

Beslut om programsamråd

Stadsbyggnadsnämnden beslöt den 11 juni 2015 § 14, att programsamråd ska genomföras i enlighet med stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande.

Ortofoto över kvarteret Sperlingens Backe och den närmaste omgivningen.

3. Förutsättningar

Kvarteret idag

Kvarteret Sperlingens Backe avgränsas av Birger Jarlsgatan/Stureplan, Sturegatan, Humlegårdsgatan samt Grev Turegatan.

Fastigheterna Sperlingens Backe 27, 45, 47, 55 och 56 omfattas av aktuellt detaljplaneprogram.

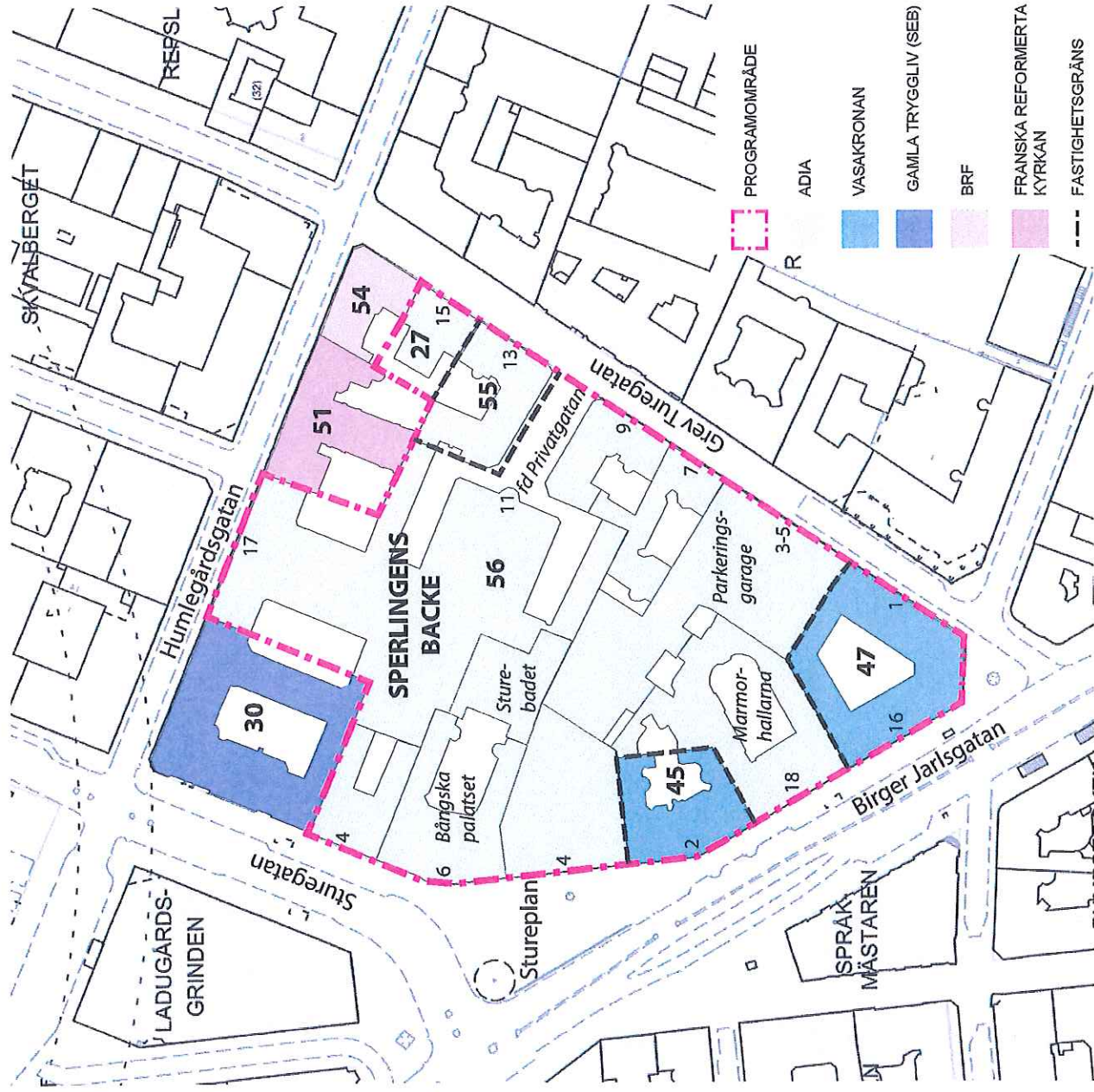
Byggnaderna inom kvarteret är uppförda från sent 1870-tal till cirka 1910 med några anslutande tillskott, dels från 1930-talet och dels från 1980-talet. Kvarteret innehåller Sturegallerian, Sturebadet, kontor, bostäder, parkeringshus, restauranger och nattklubb.

Ägoförhållanden

Programområdet omfattar flera fastigheter inom kvarteret Sperlingens Backe. En fastighet, Sperlingens Backe 55, ägs av Stockholms stad och är upplåten med tomträtt till Sturegallerian AB. Sperlingens Backe 27 och 56 ägs av Sturegallerian AB. Sturegallerian AB ägs i sin tur av Abu Dhabi Investment Authority (ADIA). Fastighetsägaren företräds i programarbetet av TAM Group.

Sperlingens Backe 45 ägs av Vasakronan Fastigheter AB och Sperlingens Backe 47 ägs av Fastighet AB Skjutsossen nr 8 & Co K/B, som i sin tur ägs av Vasakronan.

Övriga fastigheter inom kvarteret ingår inte i programområdet.

Kartbild över adresser, fastigheter och ägoförhållanden med programområdet markerat med en röd streckad linje.

Gällande detaljplaner

Stadsplan 1765A (fastställd 1936-11-20)

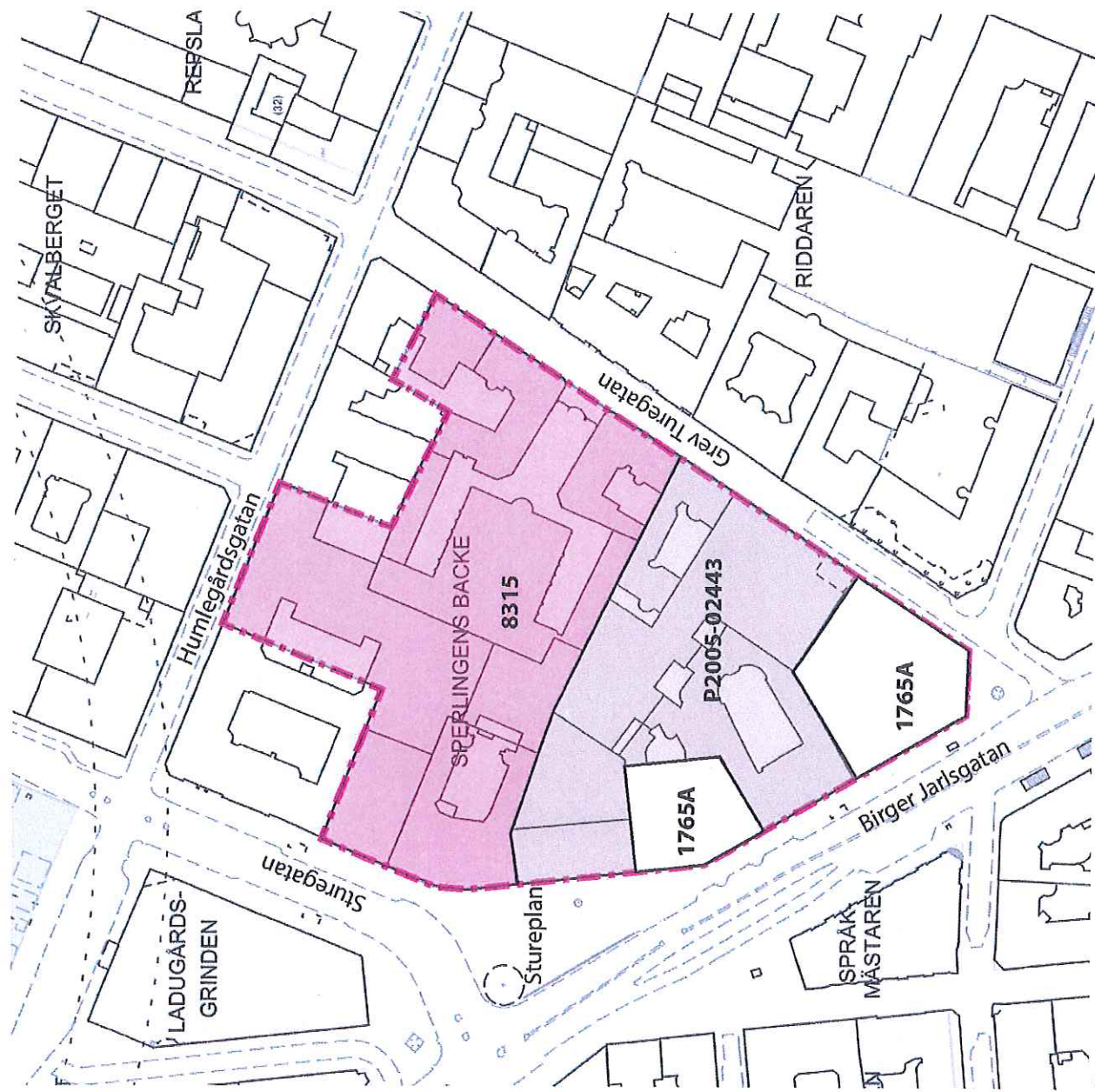
Planen omfattar Sperlingens Backe 45 och 47 och anger kontors-, centrum- och bostadsändamål.

Stadsplan 8315 (fastställd 1986-08-28)

Planen omfattar delar av Sperlingens Backe 56 samt hela Sperlingens Backe 27, 55, 61 och 64 av vilka 61 och 64 inte ingår i programområdet. Planen tillåter kommersiella ändamål samt bostäder. Sturebadet och dess entrébyggnad mot Sturegatan har beteckningen Q och utgör reservat för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Åtgärder får inte vidtas som minskar bebyggelsens kulturhistoriska värde. Vidare är byggnaden Stureplan 4 (del av Sperlingens Backe 56) betecknad med q. Detta innebär att byggnaden är av större värde från historisk, kulturhistorisk eller konstnärlig synpunkt och får inte förvänskas vare sig genom förändringar på själva byggnaden eller genom bebyggelse i grannskapet.

Detaljplan 2005-02443 (laga kraft 2006-12-28)

Planen omfattar delar av Sperlingens Backe 56 och anger centrumändamål där bostäder får inrymmas. Planen innehåller skyddsbestämmelser för samtlig bebyggelse inom detaljplaneområdet. Dessa innebär att byggnaderna inte får rivas. Bebyggelsen är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk eller konstnärlig synpunkt och får inte förvänskas av åtgärder på byggnadens ursprungliga gatufasad och tak samt gårdsfasader. Nya byggnadskroppars anslutningar mot värdefull bebyggelse ska utformas som tydliga tillägg och anslutas varsamt till befintliga hus. Marmorgolv från perioden som Ostermans bilsalong bör bevaras i största möjliga mån.

Översikt över gällande detaljplaner inom programområdet.

Kulturhistoriskt värdefull miljö

Kvarteret Sperlingens Backe har sitt namn efter generalmajoren Kaspar Otto Sperling (1596-1655). Sperling bosatte sig 1645 vid den västligaste delen av nuvarande Riddargatan där han uppförde ett av stadsdelens första stenhus. Kvarteret Sperlingens Backe saknade dock stenhus. Det var ett stort kvarter med sin västra gräns i dagens Biblioteksgatan. Kvarteret upptogs ända in till slutet av 1800-talet av låg träbebyggelse och kvarteret fick dagens form först i och med tillkomsten av Birger Jarlsgatan och förlängningen av Sturegatan. Redan innan dess, vid 1870-talets slut, hade flera bostadshus samt Franska reformerta kyrkan, tillkommit i anslutning till Grev Turegatan och Humlegårdsgatan.

Byggnaderna inom kvarteret är uppförda från sent 1870-tal till cirka 1910 med några anslutande tillskott, dels från 1930-talet och dels från 1980-talet.

Kvarterets bebyggelse präglas av 1874 års byggnadsstadga som reglerade de övergripande principerna för nya stadsdelar och byggnader. I stadgan reglerades krav på gatubredder, hushöjder, gårdsrummens storlek, brandbeständigt material mm. Det är dessa lagar och förordningar som, i kombination med rådande ideal inom arkitektur och form, gett stenstadens bebyggelse dess karaktär. Kvarteret Sperlingens backe utgör med sin enhetliga bebyggelsemassa en god representant för den klassiska stenstaden.

Fasadförenklingar är ett för Stockholm tidstypiskt fenomen. Det är så vanligt att det har kommit att bli en del av stadens särdrag och därmed också en del av stadsbebyggelsens upplevelsemässiga

funktion. I kvarteret Sperlingens backe har i en del fall endast det ”yttersta lagret” skalats bort och delar av den ursprungliga fasadutformningen är därför i viss avseende läsbar. Det finns fortfarande ett arkitektoniskt uttryck som bibehållits till exempel Stureplan 2. I andra fall har fasader genomgått mer brutala förenklingar där i princip alla spår av tidigare ornament hyvlats bort. Bångska palatset, Stureplan 6, exemplifierar en sådan mer brutal variant av förenkling där byggnadens ursprungliga arkitektur genomgått en total förvanskning.

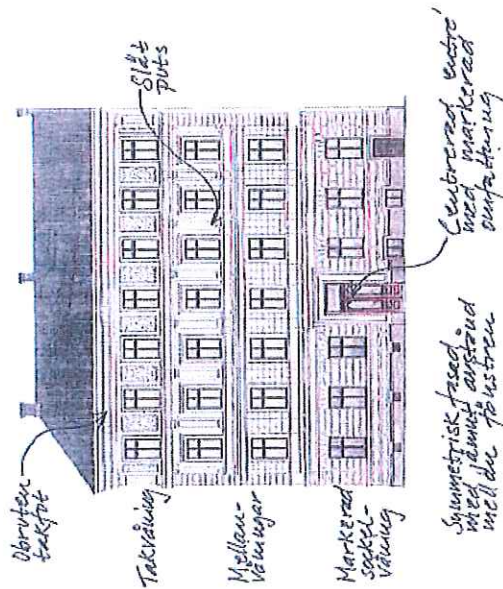

Illustration ur Boverkets "Byggnaders Särdrag: Stilhistorisk handbok 1880-1960".

(Bild: Lepasoon, Urve, 1995)

Karaktärsdrag för byggnader uppförda under 1870-1910-tal:

- Strukturen med gathus-gårdshus-gårdsrum
- Enhetlig skala som följer den ur ursprungliga stadsbyggnadsidén där hushöjd relateras till gatubredd. Markerad takfot löper som en jämn linje längs gatufasaderna
- Individuellt utformad och variationsrik gestaltning av enskilda byggnader
- Byggnadstypologi präglad av den klassiska stenstadens karaktär med markerad sockel-våning i 1-2 plan, symmetrisk fasaduppbyggnad och tydlig takfot.

Riksintresse enligt Miljöbalken

Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115) är av riksintresse för kulturmiljövården vilket regleras inom Miljöbalkens kapitel 3. Riksintresset ska skyddas mot påtaglig skada, vilket innebär att områdets kulturhistoriska värden ska bevaras och skyddas från åtgärder som medför påtaglig negativ kulturmiljöpåverkan.

Motivering till riksintresset:

Storstadsmiljö, präglad av funktionen som landets politiska och administrativa centrum sedan medeltiden och de mycket speciella topografiska och kommunikationsmässiga förutsättningarna för handel, samfärdsl och försvar. Utvecklingen inom

stadsplane- och byggnadskonsten har fått särskilt tydliga uttryck med alla epoker från medeltiden till nutid väl representerade. Residensstad, domkyrka- och universitetsstad samt viktig sjöfarts- och industristad.

Med utgångspunkt från hur riksintresset definieras bedöms följande aspekter vara relevanta med avseende på Kv Sperlingens funktion inom ramen för riksintresset:

- 1600-talets starkt expansiva stad, med stadsplanestruktur, de offentliga rummen och bebyggelsen
- Det stora reglerings- och utbyggnadsområdet på malmarna, med planstruktur, kyrkor, offentliga byggnader och bostäder
- Det sena 1800-talets stadsbyggande med esplanadsystemet och gator av olika bredd och karaktär, och byggnader i bestämda hushöjder
- Den täta och enhetliga stenstadsbebyggelsen
- Kungsgatan som återspeglar stadsplanering och bebyggelseutvecklingen under 1900-talets inledande årtionden
- Kontor, bankpalats, försäkringsbolag, varuhus och andra handels- och näringslivsbyggnader

Stockholmska särdrag viktiga för kvarteret:

- Vyerna från viktiga utsiktspunkter, blickfång
- De tydligt avläsbara ”årsringarna” i stadsväxten
- Stadssiluetten med den begränsade hushöjden där i stort sett bara kyrktorn och offentliga byggnader tillåtit höja sig över mängden

Fornlämningar

Hela kvarteret ligger inom fornlämning RAÄ 103.

Byggnadsminnet Sturebadet

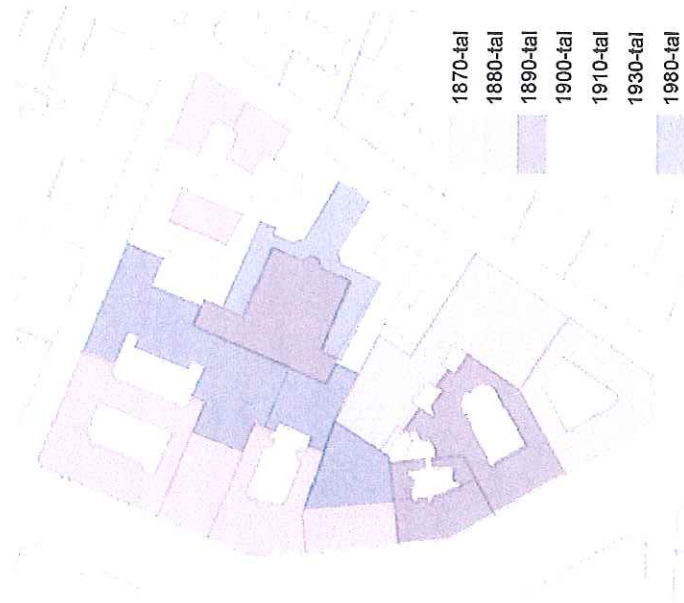
Sturebadet är sedan 1986 byggnadsminne enligt Kulturminneslagen. Byggnadsminnet omfattar både badhuset från 1885 och den rekonstruerade simhallen från 1990. I enlighet med länsstyrelsens beslut 1986-06-16 omfattas anläggningen av följande skyddsföreskrifter:

Badhus

- Gathuset och atriets får inte rivras eller till sitt yttre, gathusets bottenvåning mot Stureplan undantagen, byggas om eller på annat sätt förändras. I det inre får inte åtgärder vidtagas som medför ingrepp i stomme. I entré, förstuga, atrium samt kontor 2 trappor upp får åtgärder inte vidtas som medför ändring av befintlig planlösning eller ingrepp i fast inredning. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller
- Vård- och underhållsarbeten ska utföras på ett sådant sätt och med sådant material, att det kulturhistoriska värdet inte minskar

Simhall

- I simhallen får inte åtgärder vidtas som medför ingrepp i stomme eller ändring av befintlig planlösning eller ingrepp i fast inredning
- Simhallen ska underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten ska utföras på ett sådant sätt och med sådant material, att det kulturhistoriska värdet inte minskar

Bebyggelsen inom kvarteret har tillkommit under dryga 100 år.

(Illustration: Nyréns Arkitektkontor)

Stockholms stadsmuseums kulturhistoriska klassificering

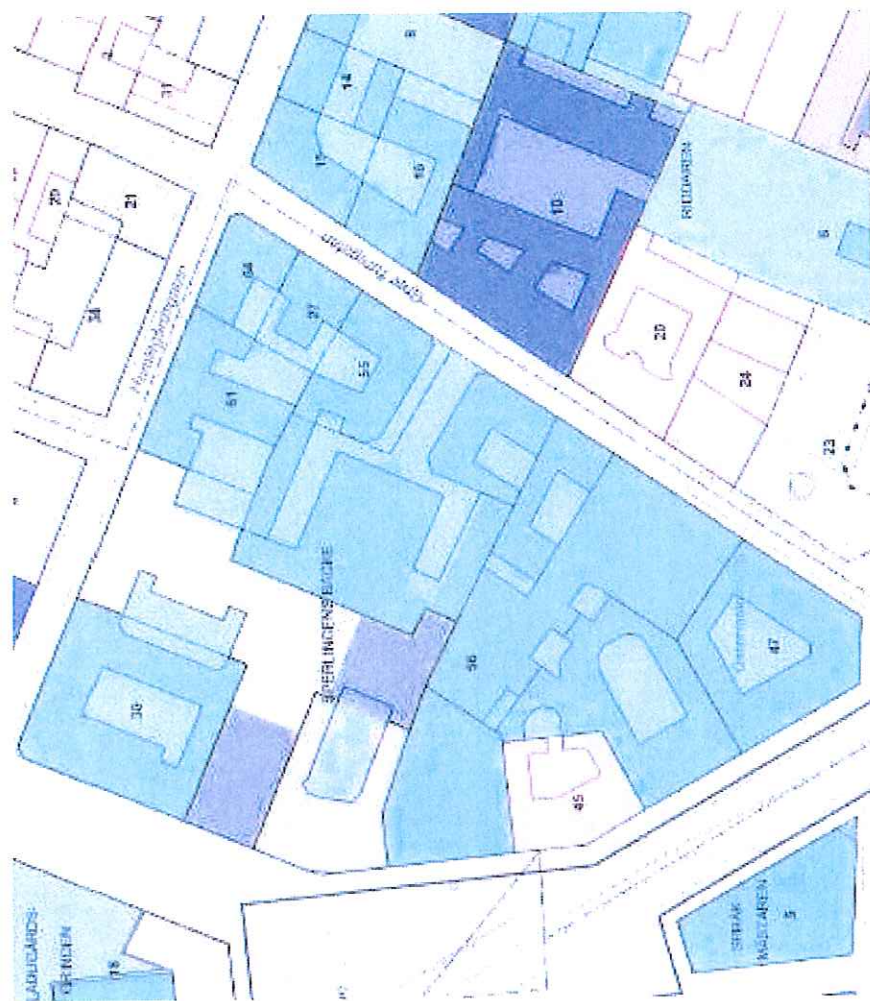
Enligt Stockholms stadsmuseums kulturhistoriska klassificering är Sturebadet särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt (blå klass). Sturebadet är sedan 1986 byggnadsminne enligt kulturminneslagen

Övriga byggnader i kvarteret förutom Stureplan 2 och 6 är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt (grön klass).

Stureplan 2 och 6 har positiv betydelse för stadsbilden och/eller ett visst kulturhistoriskt värde (gul klass).

Plan- och bygglagen

För alla byggnader gäller varsamhetskrav och särskilda krav vid underhåll enligt 8 kap. 17 och 14 §§ i plan- och bygglagen. Vid bygglovprövning kan de grön- och blåklassade byggnaderna även komma att omfattas av förbud mot förvanskning enligt 8 kap. 13 § i plan- och bygglagen.

Kulturhistorisk klassificering av kvarteret Sperlings backe enligt Stadsmuseet.

	BEBYGGELSE VARS KULTURHISTORISKA VÄRDE ÄR SÅ HÖGT ATT DET MOTSVARAR FÖRDRINGARNA FÖR BYGGNADSMINNE		BEBYGGELSE MED VISST KULTURHISTORISKT VÄRDE
			BEBYGGELSE SOM ÄNNU EJ KLASSIFICERATS

Känslig/Tålighetsanalys

En känslig/tålighetsanalys har tagits fram (Nyréns Arkitektkontor 2015-03-20) för att analysera kulturmiljöns känslighet och tålighet avseende ändringar och tillägg på bebyggelsen.

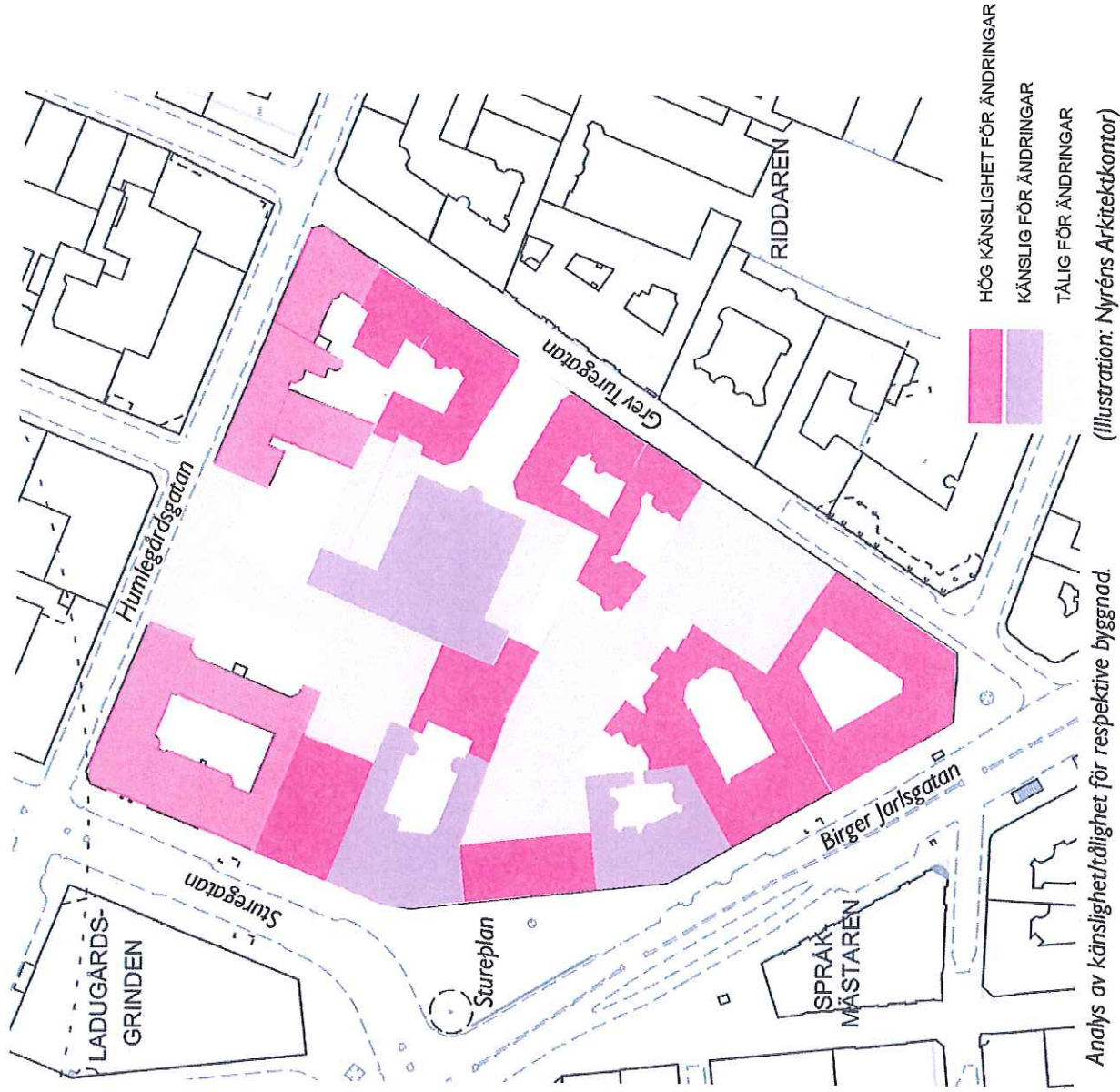
Analysen avser att bedöma hur känslig bebyggelsen är i förhållande till ändringar i struktur och bebyggelse men även avseende rivning, tillbyggnad, påbyggnad och anslutande exploatering. Analysen av begreppet känslighet/tålighet utgår från tre nivåer – hög känslighet, känslig och tålilig.

Inom kvarteret finns byggnader med mer eller mindre hög känslighet, känslighet och tålighet.

Alla byggnader med väl bevarat ursprungligt uttryck har tillskrivits ”hög känslighet”. Även Stureplan 4, vars tidigare avskalade fasad återfick ett mer tidstypiskt/ursprungligt uttryck i samband med galleribygget under sent 1980-tal, har hög känslighet. I kategorin ingår också hömfastigheten Birger Jarlsgratan/Grev Turegatan.

De byggnader vars ursprungliga funktion och uttryck på grund av förvanskning och ändrade förutsättningar är svårast har tillskrivits ”känslig”. Dess egenvärde som del av det ursprungliga sammanhanget och den omgivande stadsmiljön, med avseende på riksintresset, är mer begränsad.

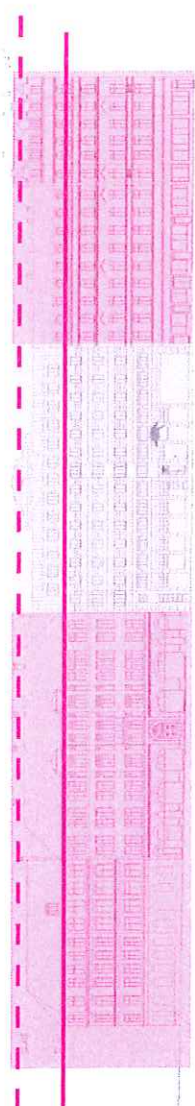
De byggnader som inte representerar något kärnvärde med avseende på riksintresset tillskrivs ”tålilig”.

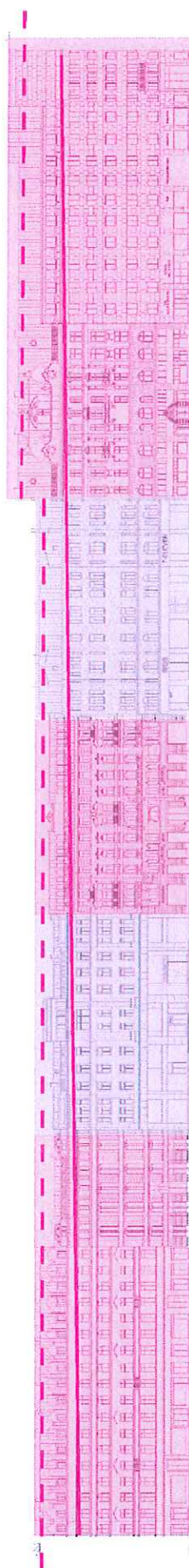

Känslig/Tålighetsanalys - Illustrationer

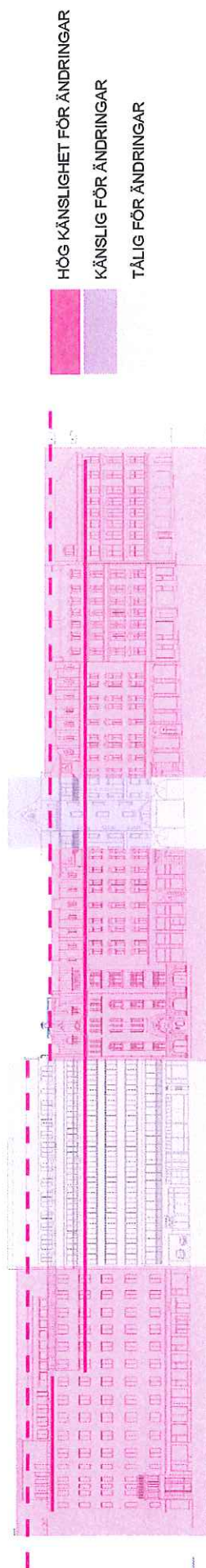
Respektive byggnads känslig/tålighet med avseende på exteriöra och interiöra ändringar vid ombyggnad. Den markerade takfoten, markerad med röd linje, och den relativt låga och sammanhängande stadssilhuetten, streckad röd linje, har hög känslighet för ändring.

Fasadelevation längs Humlegårdsgrändsgatan. Sett från vänster: Grev Turegatan 17/Humlegårdsgrändsgatan 11, Humlegårdsgrändsgatan 13 (Franska reformerta kyrkan), Humlegårdsgrändsgatan 17. Längst till höger syns Humlegårdsgrändsgatan 19/Sturegatan 6-8 som ej ingår i programområdet (Illustration: Nyréns Arkitektkontor)

Fasadelevation längs Sturegatan, Stureplan och Birger Jarlsgrändsgatan. Sett från vänster: Sturegatan 6-8 (ingår ej i programområdet), Sturegatan 4 (Sturebadet), Stureplan 6 (Bångska palatset), Stureplan 4, Stureplan 2, Birger Jarlsgrändsgatan 18 (Marmorhallarna) och Birger Jarlsgrändsgatan 16. (Illustration: Nyréns Arkitektkontor)

Fasadelevation längs Grev Turegatan. Sett från vänster: Birger Jarlsgrändsgatan 16, Grev Turegatan 7, Grev Turegatan 9, Grev Turegatan 11 (Freys hyrverk), Grev Turegatan 13 och Grev Turegatan 15. Längst till höger syns Grev Turegatan 17 som ej ingår i programområdet (Illustration: Nyréns Arkitektkontor)

HÖG KÄNSLIGHET FÖR ÄNDRINGAR
 KÄNSLIG FÖR ÄNDRINGAR
 TÅLIG FÖR ÄNDRINGAR

4. Nuläge och förslag

Markanvändning

Nuläge

Kvarteret är idag kanske mest känt för Sturegallerian med flertalet butiker och serveringar, restaurangen Sturehof, nattklubben Sturecompagniet och Sturebadet.

En stor del av kvarteret Sperlingens Backe nyttjas i dag för kontorsändamål. Det finns även inslag av bostäder, vilka främst är placerade mot Grev Turegatan. Bostäderna finns idag på Grev Turegatan 7, 13 och 15. Merparten av bottenvåningarna är lokaler för publika ändamål som butiker och restauranger. Inom kvarteret finns också Sturebadet och Sturegallerian samt en nattklubb.

Inom programområdet finns i nuläget totalt 272 bilplatser. Dessa är fördelade på 7 stycken i ett garage inom Birger Jarlsgatan 16, 88 stycken under Grev Turegatan 3-5 och cirka 140 i parkeringshuset på Grev Turegatan 3-5. Därutöver finns 36 stycken på Humlegårdsgatan 17. En för kvarteret gemensam in- och utlastningscentral nås från Humlegårdsgatan. I kvarteret ryms även en tunnelbanenedgång till stationen Östermalmstorg.

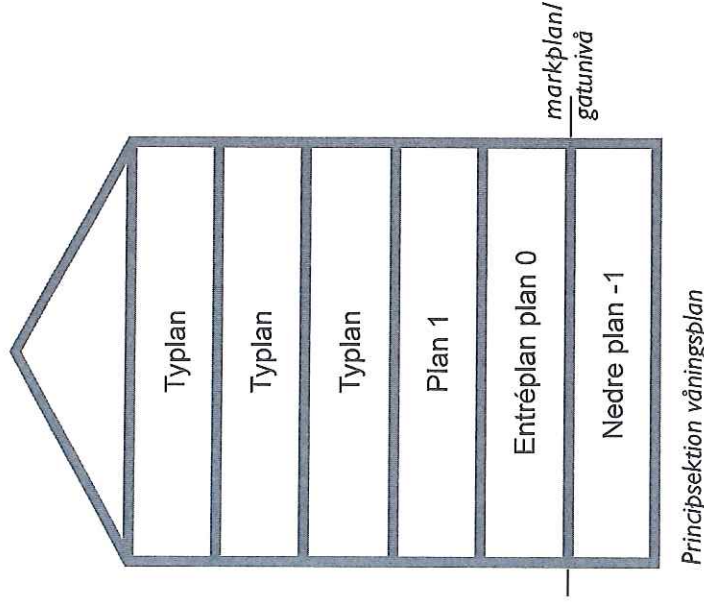
Förslag

Den förändring som föreslås med nya byggnader i kvarterets inre medför att ytan för handel kan utökas på nedre plan -1, entréplan plan 0 och plan 1. Förändringarna skapar även mer ytor för kontor på plan 2 och de våningar som följer över dessa.

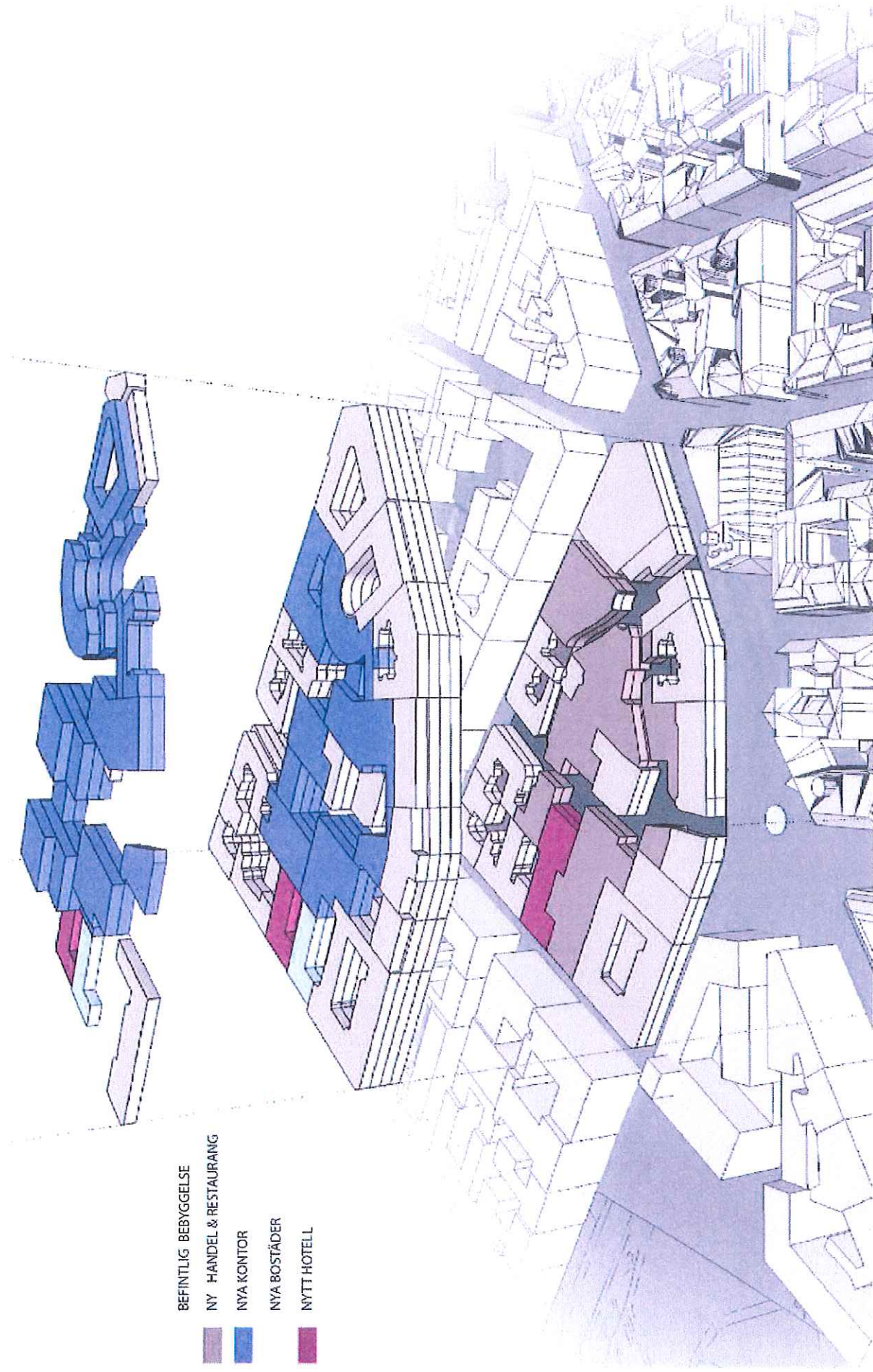
Den befintliga byggnaden på Humlegårdsgatan 17 föreslås ersättas med två nya byggnader; en hotellbyggnad och ett bostadshus.

Antalet bostäder föreslås ökas i programförslaget från 38 till 65 lägenheter inom programområdet. På Grev Turegatan 13 föreslås bostäderna utgå och ersättas med kontor. Bostäderna på Grev Turegatan 7 och 15 blir kvar, på Grev Turegatan 7 flyttas dock bostäderna från gårdshuset till gatuhuset.

I förslaget kvarstår parkeringen under kvarteret liksom den för kvarteret gemensamma in- och utlastningscentral, som nås från Humlegårdsgatan. Tunnelbanenedgång, till station Östermalmstorg, kvarstår men föreslås flyttas från Birger Jarlsgatan 16 till Marmorhallarna på Birger Jarlsgatan 18.

Sprängskiss över programförslaget. I programförslaget föreslås till största delen samma användning som idag. Handeln utökas och kommer att finnas i entréplan plan 0 och plan 1 samt i det nya nedre plan-1. Ett hotell och ett nytt bostadshus tillkommer såsom ytterligare yta för kontor. (Illustration: Sweco Architects)

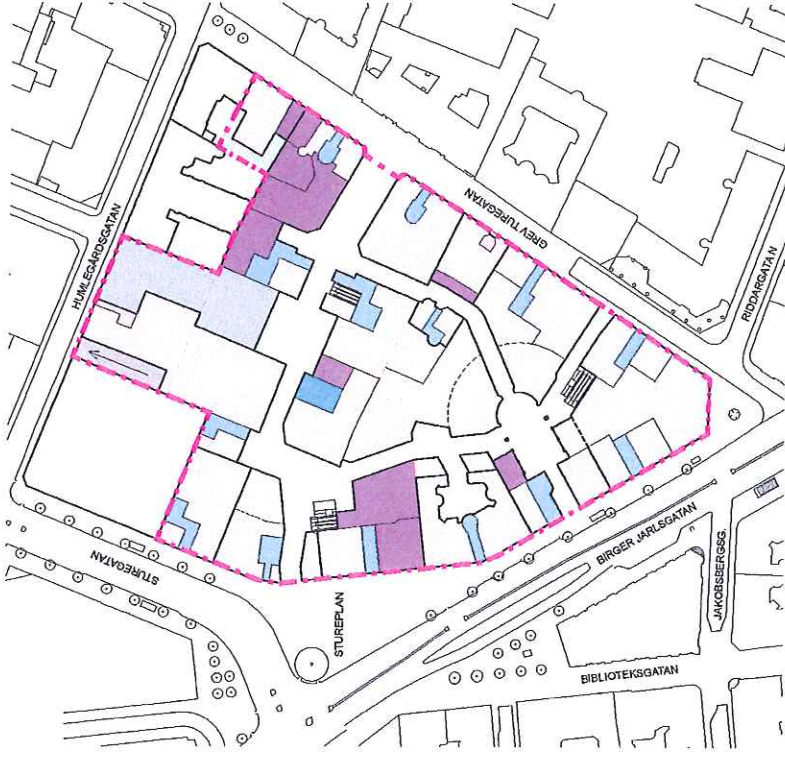

Nedre plan -1

På den nedre våningen, plan -1, skapas ytor för livsmedelsbutik, restauranger, caféer och handel. I övrigt kommer det att finnas lastfär, parkeringar och interna serviceytor. Våningsplanet ges även en direkt anslutning till Östermalmsstorgs tunnelbanestation. Uppgångar till entréplan, plan 0, etableras i Bångska palatset (Stureplan 6) och i Marmorhallarna (Birger Jarlsgratan 18). Tunnelbanacentrén flyttas från sitt nuvarande läge vid restaurang TGI Friday's på Birger Jarlsgratan 16 till Marmorhallarna, på Birger Jarlsgratan 18.

För att öppna upp nedre plan -1 för verksamheter och skapa kontakter med entréplan, plan 0, och tunnelbanan kommer gårdshuset inom Bångska palatset, gårdshuset inom Stureplan 4, Grev Turegratan 11, Grev Turegratan 3-5 samt de inre delarna av Marmorhallarna att rivas. För att möjliggöra ett större lastfär och logistikutrymmen under kvarteret rivs byggnaden på Humlegårdsgatan 17.

Entréplan plan 0

På entrévåningen, plan 0, utökas gallerian genom att nya stråk tas upp. Ett nytt stråk skapas mellan gallerians entrétorg vid Stureplan och Marmorhallarna, ytterligare ett nytt stråk löper från entrétorget vid Grev Turegratan, före detta Privatgatan, till Marmorhallarna. Stråken inne i kvarteret binds samman till ett kontinuerligt och sammanhängande nät. Verksamheterna på våningsplanet består av handel, kontor och restauranger/caféer samt hotell.

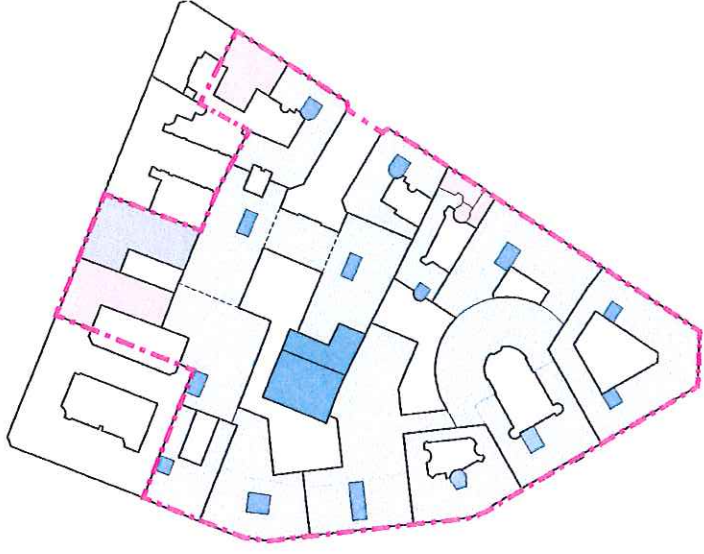
För att kunna öppna upp entréplan, plan 0, rivs byggnaden Frey's lyrvverk på Grev Turegratan 11 samt byggnaden på Humlegårdsgatan 17. En portik öppnas genom del av gårdshus inom Grev Turegratan 7 i syfte att skapa ett kontinuerligt stråk inom kvarteret.

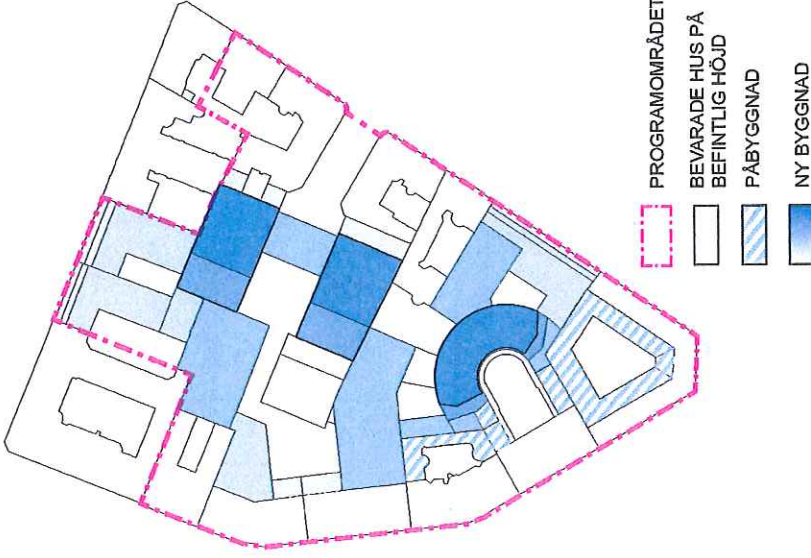
Plan I

Gallerian utökas med handel och restauranger på plan 1. Utöver handel kommer våningsplanet användas till hotell, kontor och bostäder.

Typplan

Ovan redovisas ett typplan för övriga våningar. De kommer främst att användas till kontor. Grev Turegatan 7 och 15 kommer innehålla bostäder i de tre översta våningarna. Det nya bostadshuset vid Humlegårdsgatan 17 kommer att innehålla bostäder i sex våningar. Det nya hotellet kommer att uppföras i åtta våningar.

Takplan

Ovan redovisas takplanet. De gula ytorna redovisar de befintliga byggnadernas takhöjd. De blå ytorna redovisar föreslagna byggnaders varierande höjder. Den ljusaste nyansen av blått redovisar en våning och den mörkaste redovisar fyra våningar högre än det gula längs med Birger Jarlsgatan och Stureplan. De ytor som är markerade med blåstreckad yta redovisar en indragen påbyggd våning.

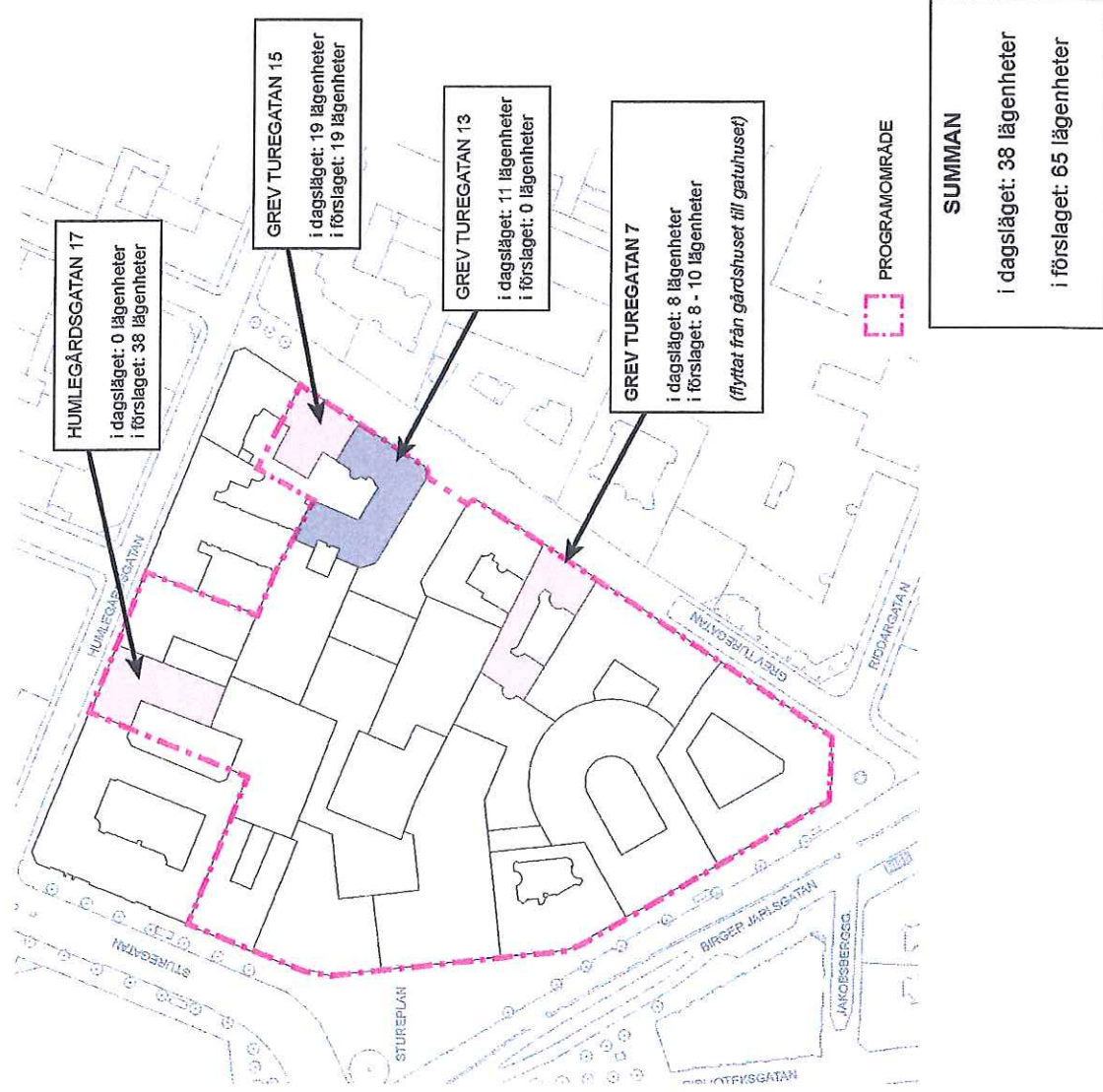

Bostäder i kvarteret

Idag finns det tre bostadshus inom programområdet med totalt 38 lägenheter. Grev Turegatan 7, Grev Turegatan 13 och Grev Turegatan 15. Bostäderna återfinns i gathuset förutom på Grev Turegatan 7 där bostäderna finns i gårdshuset.

Programmet föreslår att på Grev Turegatan 7 flyttas lägenheterna från gårdshuset till gathuset. Antal lägenheter i gathuset blir 8-10 stycken. För Grev Turegatan 13 försvinner bostäderna och ersätts med kontor. För Grev Turegatan 15 sker ingen förändring utan antalet lägenheter och placering förblir intakt. Vidare föreslås att ett nytt bostadshus byggs på Humlegårdsgatan 17 med cirka 38 nya lägenheter.

Antalet lägenheter inom kvarteret ökar med 27 stycken till totalt 65 lägenheter.

Bebyggelse - övergripande

Nuläge

Bebyggelsen i kvarteret har förändrats flertalet gånger sedan den uppfördes med början i 1800-talets slut. Byggnaderna har ofta ändrats från bostäder till kontor, restauranger och handel.

Bebyggelsen i kvarteret har en skala som är representativ för staden. Byggnaderna är 4-5 våningar. Fasaden är uppdelad i en sockeldel i en till två våningar, mellanvåning i två till tre våningar och vindsvåning.

Flertalet infill-lösningar har resulterat i att kvarteret inte har en tydlig inre struktur och det är svårt att orientera sig inne i kvarteret.

Förslag

Utgångspunkten är att den nya bebyggelsen ges en arkitektur som tar hänsyn till den omgivande kulturhistoriska bebyggelsen när det gäller skala och utformning. Här spelar nya hushöjder och deras påverkan på den stockholmska stadssilhuetten och på vyerna från viktiga utgångspunkter och blickfångare en avgörande roll.

Den nya bebyggelsen i den inre delen av kvarteret föreslås få en höjd av 7-10 våningar. Programförslaget föreslår att den nya bebyggelsen höjs med 4-10 meter mot befintlig bebyggelseshöjd.

De nya byggnaderna som föreslås ersätta Humlegårdsgatan 17 föreslås höjas med två våningar mot befintlig byggnadshöjd.

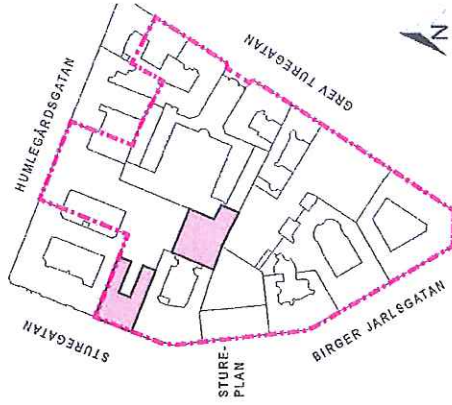
Markmodell över befintlig bebyggelse inom kvarteret. (Visualisering: Sweco Architects)

Markmodell över Programförslaget. (Visualisering: Sweco Architects)

Bebyggelse - Sturegatan 4 Sturebadet

Nuläge

Byggnaden uppfördes år 1885. Byggherre var Stockholms Badhusaktiebolag och drivande bakom projektet var Carl Curman. Arkitekten var Magnus Isaeus, Carl Sandahl, Gustav Wickman med flera.

Byggnaden uppfördes i fem våningar mot Sturegatan och var ett påkostat bostadspalats ovan badfunktioner och café. Det inreddes även ett mediko-mekaniskt institut i byggnaden. Funktionerna placerades kring ett centralt beläget atrium i två våningar. Gatufasaden utformades i rik nyrenässansstil.

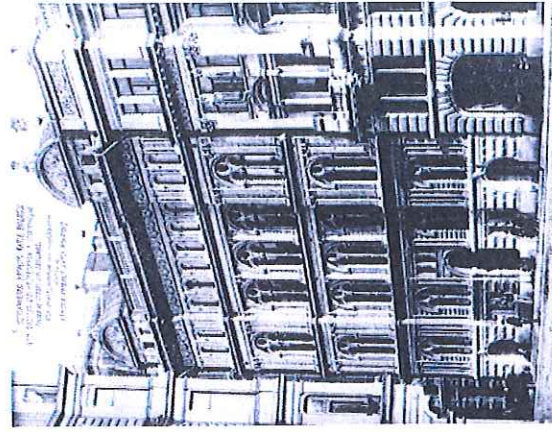
1903 stod en stor tillbyggnad av Sturebadet färdig på tomtens inre del. Största delen av byggnaden rymde en simhall i två våningar, placerad en trappa upp från

bottenvåningen. Simhallsbyggnaden förbands med Sturebadets äldre byggnad via en passage till atriet. Gathuset vid Sturegatan kom fortsatt att utgöra entré till badanläggningen.

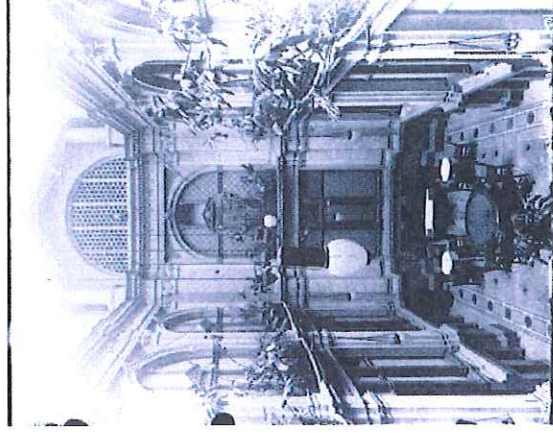
En brand förstörde den ursprungliga simhallsbyggnaden 1985. Simhallens interiör byggdes upp som en kopia men exteriören försvann i och med branden.

Idag är byggnaderna byggnadsminnesförklarade.

Byggnaderna används idag för nattklubb, restaurang och kontor, respektive simhall för Sturebadet.

Sturegatan 4, gatufasad, omkring år 1885.

Sturegatan 4, atriet, år 1896.

Sturegatan 4, gatufasad, år 2015.
(Foto: Tyréns)

Förslag

Sturebadet lyfts fram med en tydligare fasad och entré.

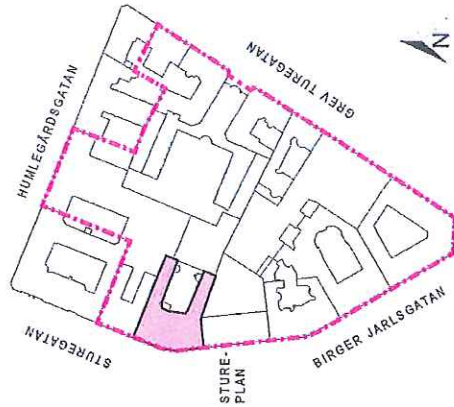
(Perspektiv: Sweco Architects)

Förändringar:

- Gatuhuset renoveras
- Simhallsbyggnaden, Sturebadet, lyfts fram i kvarterets inre del och får en tydligare entré
- Verksamheten i byggnaden föreslås, utöver det bevarade badet, bli kontor, restaurang, nattklubb och handel.

Bebyggelse - Stureplan 6 Bångska palatset

Nuläge

Bångska palatset uppfördes åren 1882-83 av byggherre J. A. Bång. Arkitekt var A. E. Melander.

Fasaden mot Stureplan utfördes i en påkostad och mycket dekorativ arkitektur i puts och gips med stildrag hämtade från antikens Grekland. Gårdsfasaderna var betydligt enklare till sin karaktär.

I byggnadens bottenvåning lades butikslokaler och restauranger, våningarna ovan rymde bostäder.

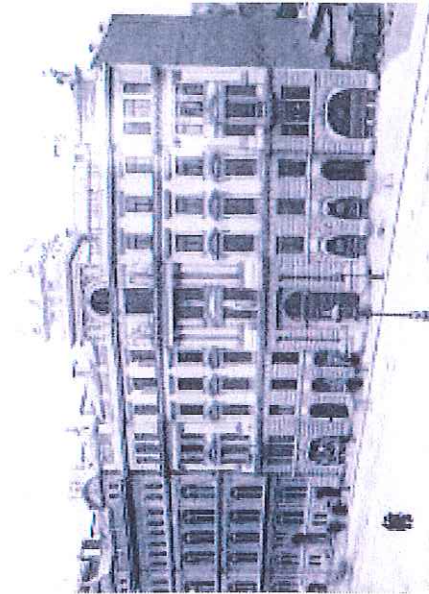
Vid mitten av 1930-talet genomfördes en total ombyggnad av Bångska palatset. En stor del av all fasaddekoration mot Stureplan togs bort. Vid mitten

av 1950-talet försågs fasaden mot Stureplan med ijsreklam.

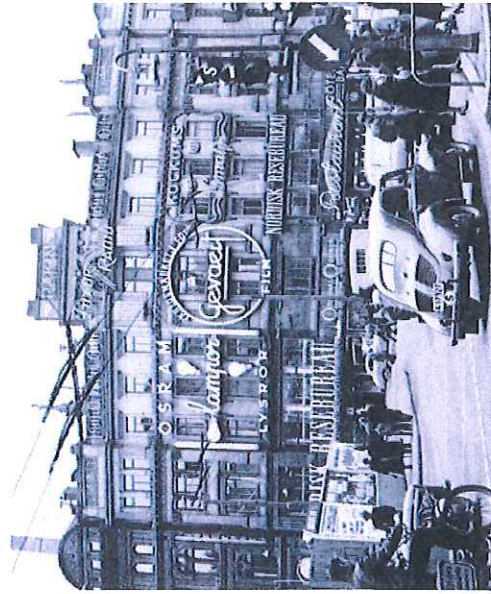
I början av 2000-talet införlivades Bångska palatset i gallerian. En ny galleriangång i två våningar byggdes genom bottenvåningen. Fasaden mot Stureplan förändrades helt vad gäller de två nedre våningarna, där sammanhängande butikspartier i två våningar skapades.

En av Sturegallerians entréer är idag placerad i byggnaden.

Byggnaden används idag för kontor och handel.

Stureplan 6, gatufasad, år 1886-1889.

Stureplan 6, gatufasad, årtal okänt.

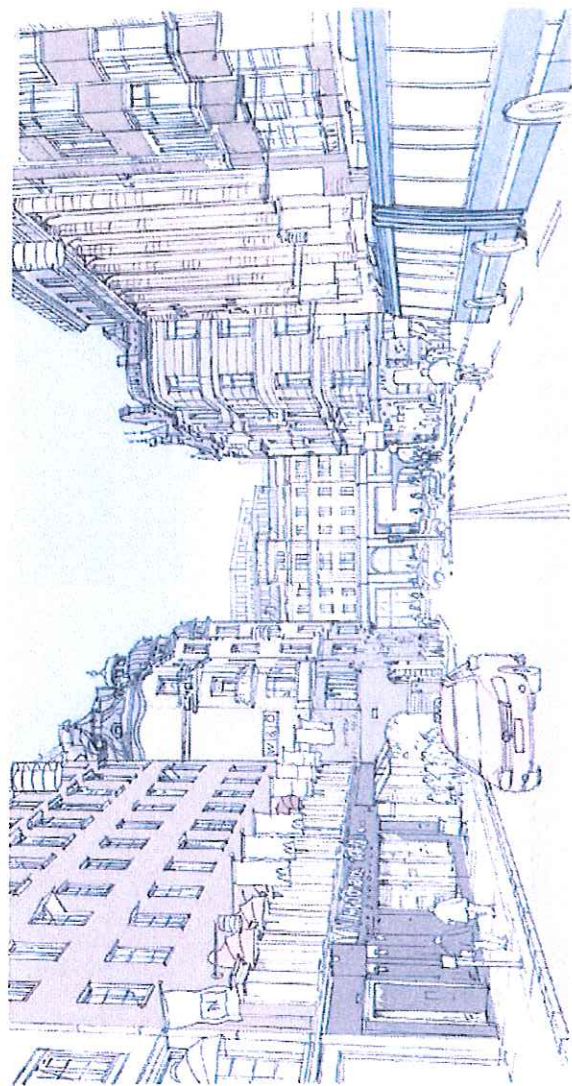

Stureplan 6, gatufasad, år 2015.

(Foto: Tyréns)

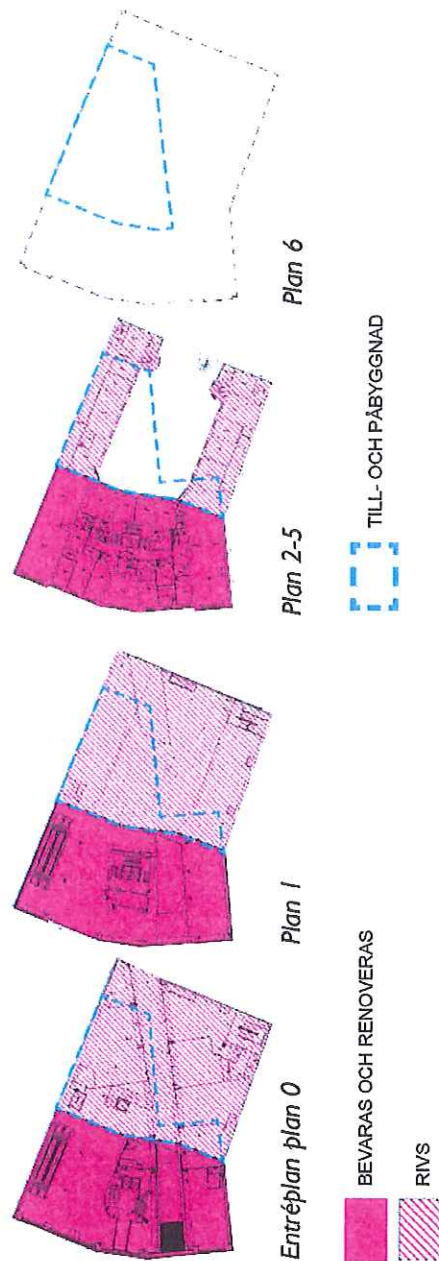
Förslag

Bångska palatset sett från Kungsgatan. I fonden syns de nya byggnaderna i kvarterets inre.
(Perspektiv: Sweco Architects)

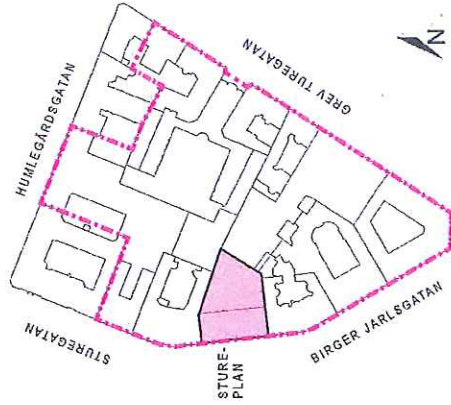
Förändringar:

- Bångska palatsets gatuhus restaureras
- Gårdshuset rivs och ersätts med en ny byggnad i 7 våningar
- De två befintliga entréerna från Stureplan ersätts med en huvudentré genom Bångska palatset
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, restaurang och handel.

Bebyggelse - Stureplan 4

Nuläge

Byggnaden uppfördes åren 1886-1887 av byggherre J.A Bång. Arkitekt var E. Ohlsson.

Byggnaden är uppförd i en rik stileklekticism där både gatu- och gårdsfasader givits en mycket dekorativ utformning.

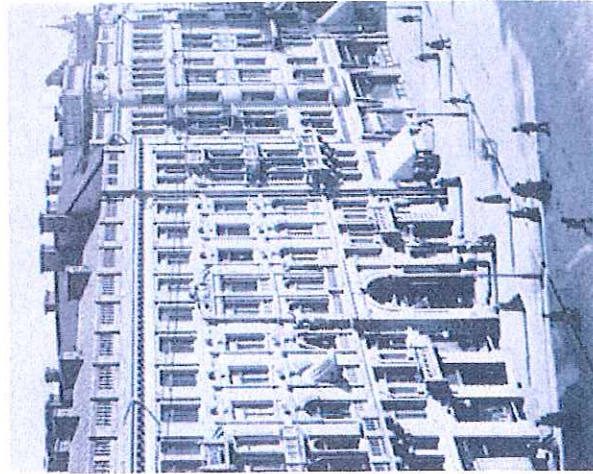
Byggnaden hade ursprungligen affärslokaler i gatuhusets bottenvåning och fyra bostadsvåningar. I gårdshuset fanns bostäder även i bottenvåningen.

På 1950-talet gjordes en fasadförenklning.

Under 1980-talet, i samband med gallerians etablering, gjordes en rekonstruktion av fasaden. Fasadutformningen stämmer i organisation men inte i detalj med originalfasaden.

En av Sturegallerians entréer är idag placerad i byggnaden.

Byggnaden används idag för kontor och handel.

Stureplan 4, gatufasad, år 1886-1889.

Stureplan 4, gatufasad, år 1960-tal.

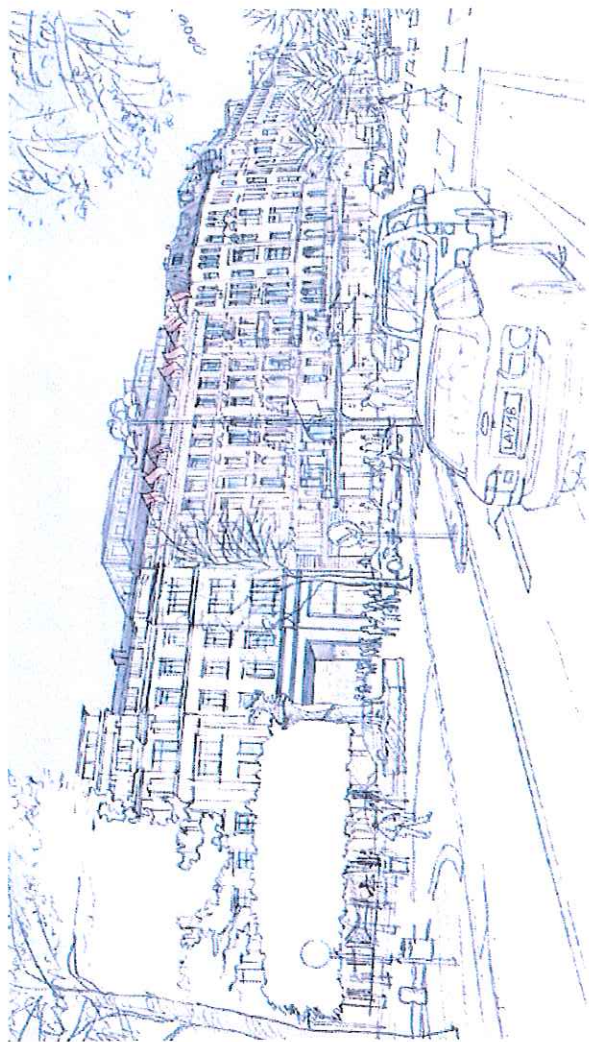

Stureplan 4, gatufasad, år 2015.

(Foto: Tyréns)

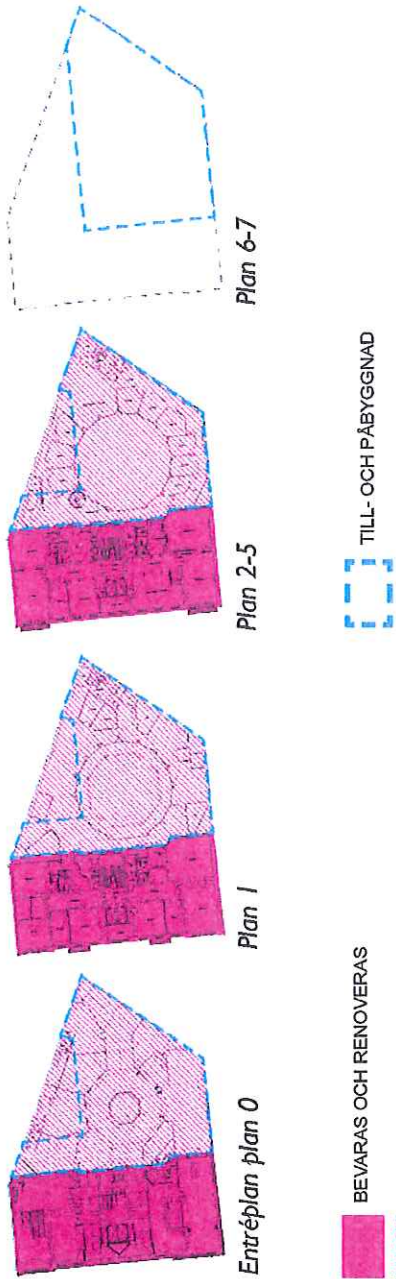
Förslag

Bebyggelsefronten mot Stureplan med föreslagna påbyggnader. Vy från Birger Jarlsgatan sett mot söder.
(Perspektiv. Sweco Architects)

Förändringar:

- Gatuhuset renoveras
- Gårdshusen rivs och ersätts med en ny byggnad i 8 våningar
- Befintlig entré till Sturegallerian genom byggnaden stängs.
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, restaurang och handel.

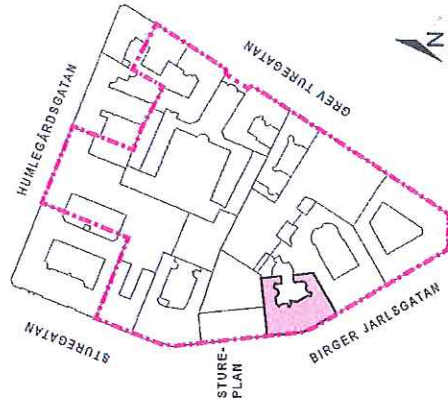

Bebyggelse - Stureplan 2

Nuläge

Sperlingsens backe 45 uppfördes åren 1896-1897 av byggherre J.A. Bång efter ritningar av Kasper Salin i samarbete med Gustaf Lindgren. Ritningarna som bilades till bygglovsansökan var dock signerade Edward Ohlsson, arkitekten bakom grannfastigheten Stureplan 4.

Byggnaden uppfördes som bostadshus med en kringbyggd gård. Gatufasaden fick en rik dekoration med nyrenässanskaraktär med drag av nybarock medan innergårdens fasader utformades enkelt. Bottenvåningen rymde butiker och ovan dessa bostäder.

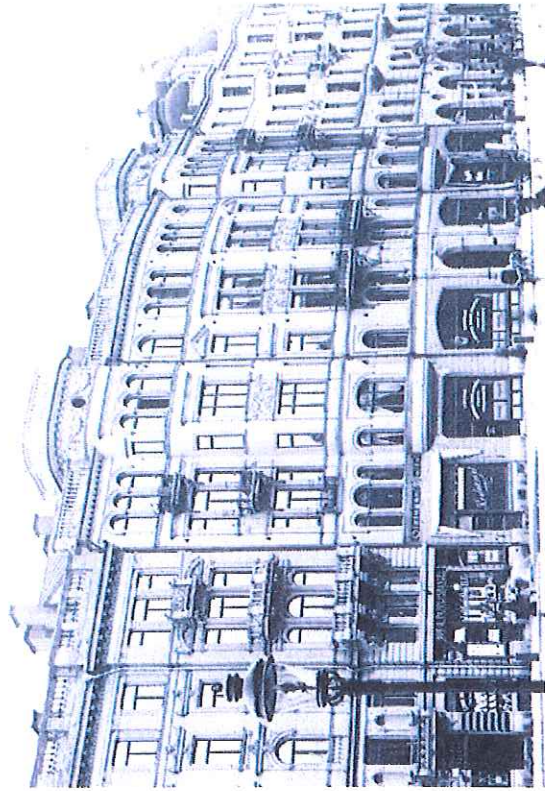

1925 genomfördes flera större ombyggnader bland annat etablerades en banklokal med ett depositionsvalv.

Under slutet av 1950-talet genomfördes fasadföreklningar och byggnaden gavs ett kopparklätt skärmtak mot Stureplan och Birger Jarlsgatan.

Under 1990-talet genomgick fastigheten ett flertal renoverings- och ombyggnadsåtgärder då byggnaden kontoriserades. 2007 kontoriserades även vindsvåningen.

Byggnaden används idag för kontor, restaurang och handel.

Stureplan 2, gatufasad, år 1910.

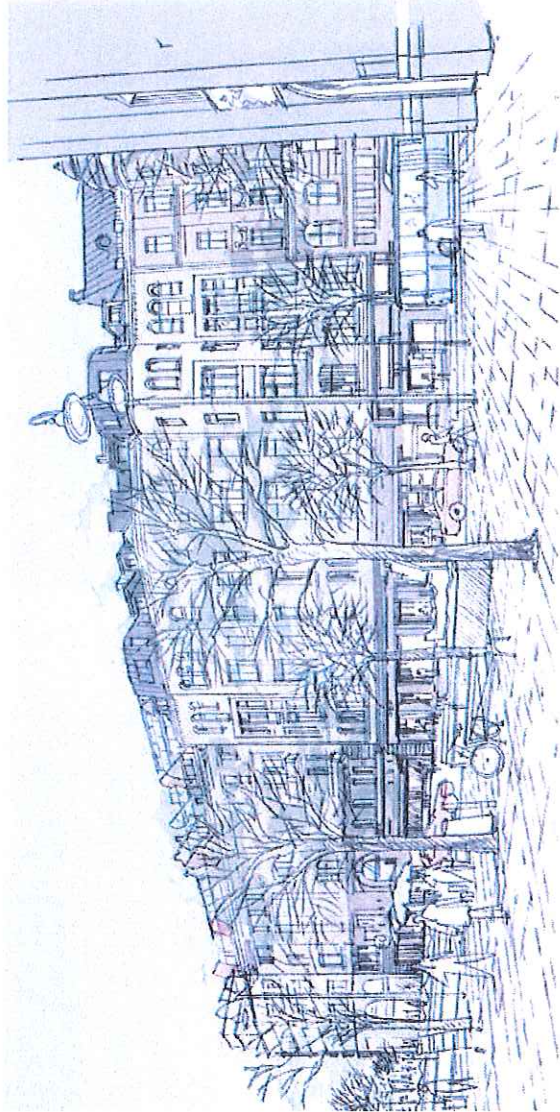

Stureplan 2, gatufasad, år 2015.

(Foto: Tyréns)

Förslag

Bebyggelsefronten mot Stureplan med föreslagna påbyggnader. Vy från Biblioteksgatan.
(Perspektiv: Sweco Architects)

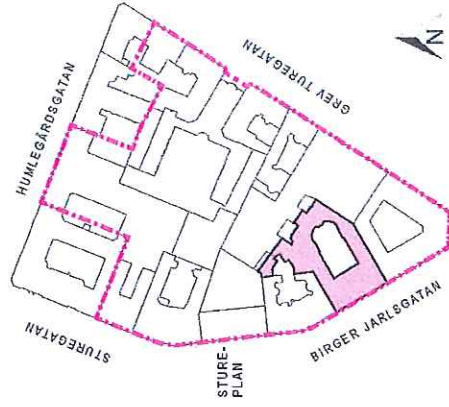
Förändringar:

- Byggnaden renoveras
- Gårdsbyggnaderna byggs ihop och på med 2 våningar
- Gårdsbjälklaget rivs och innergården öppnas upp mot handelsstråket i Sturegallerian
- Nya handelsytor etableras i 2-3 plan
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, handel och restaurang.

4. Nuläge och förslag

Bebyggelse - Birger Jarlsгатan 18 Marmorhallarna

Nuläge

Byggnaden uppfördes åren 1899-1900 av byggherre H. Bergqvist. Arkitekt var Hagström & Ekman.

Byggnaden uppfördes i sex våningar i jugendbarockstil. Fasaden mot gatan bekläddes med natursten, gårdsfasaderna putsades. I bottenvåningen låg butiker och i de övre våningarna inrymde bostäder.

Byggnaden är i Stockholm främst känd för den verksamhet som kom att flytta in senare, Ostermans marmorhallar. Hans Osterman grundade 1908 en bilfirma i Stockholm. Från år 1919 och ett drygt halvsekel framöver skulle Ostermans huvudkontor

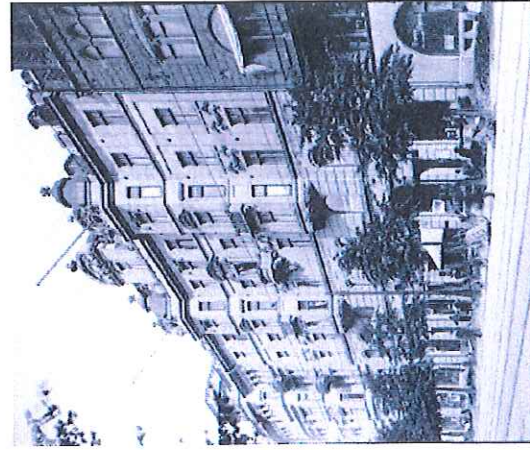
och utställningshallarfinnas här. Utställningshallarnas gavs en inredning i grön kolmårdsmarmor.

Under 1980-talet kontrollerades fastigheten och byggdes om kraftigt. Av Marmorhallarna återstår bara marmorgolvet samt fragment av den gröna marmorinredningen.

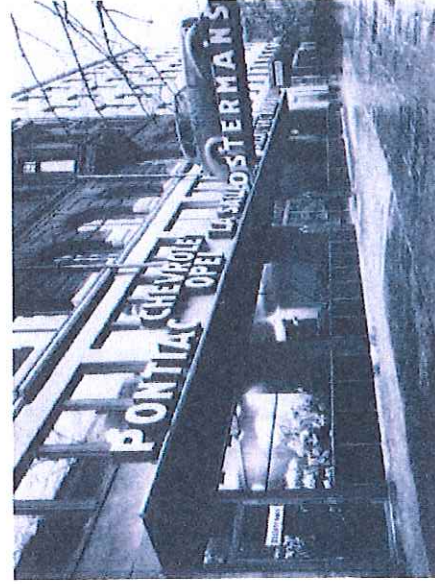
Entrén till Marmorhallarna är öppen för allmänheten och det är möjligt att gå igenom till Grev Turegatan, men det är en koppling som används av ett fåtal.

Det finns idag en outnyttjad byggrätt för att bygga på byggnaden med två våningar.

Byggnaden används idag för kontor och handel.

Birger Jarlsгатan 18, gatufasad, år 1900-1920.

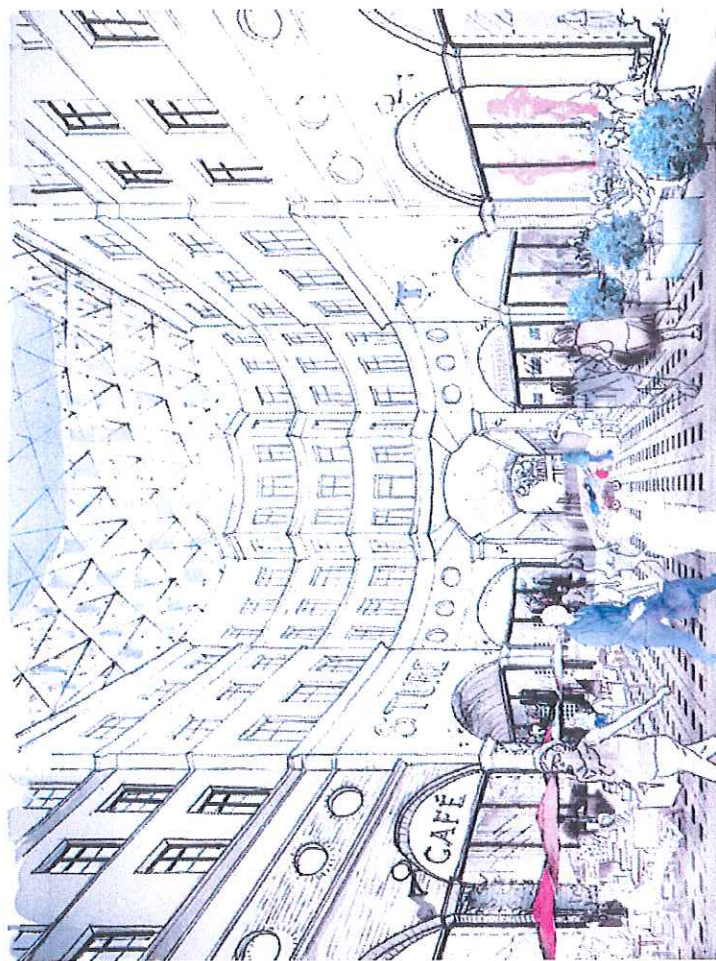
Birger Jarlsгатan 18, gatufasad, år 1953.

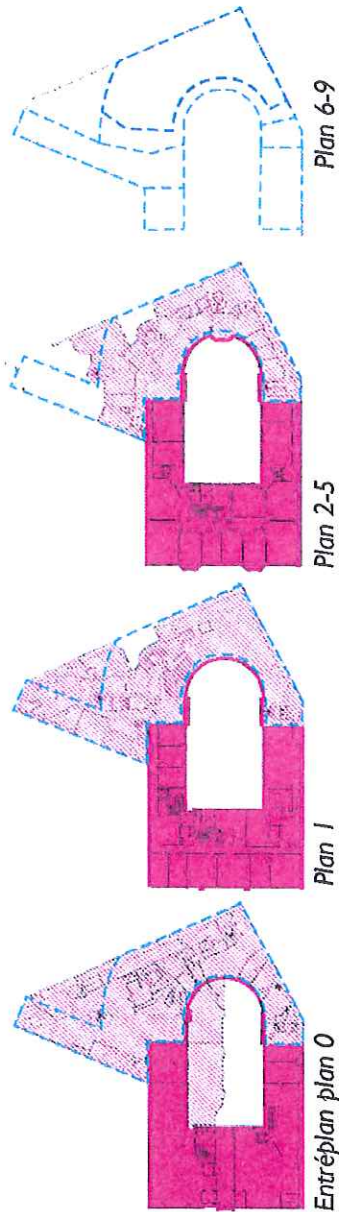
Birger Jarlsгатan 18, gatufasad, år 2015.
(Foto: Tyréns)

Förslag

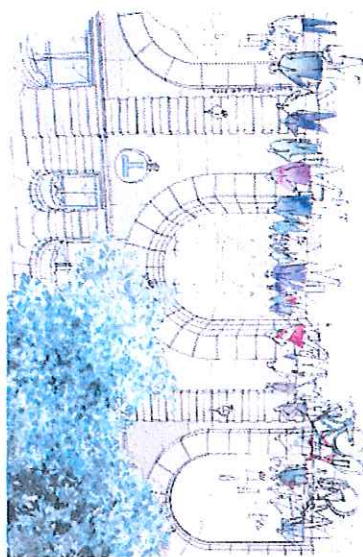

Marmorhallarnas inre rum. Övan glastaket syns den föreslagna påbyggnaden.
(Perspektiv: Sweco Architects)

Förändringar:

- Gatuhuset renoveras och fasaden mot Birger Jarsligatan återställs genom rivning av mezzanivån som uppfördes på 1980-talet
- Samtliga fasader mot innergården bibehålls och restaureras där mezzanivån tas bort
- De inre delarna av Marmorhallarna rivs och ersätts med en ny byggnad i 10 våningar
- Gårdsbyggnaderna byggs på med 1-4 våningar
- Plastfaket byts ut mot ett glastak
- I Marmorhallarna skapas en koppling till nedre plan -1 och tunnelbanan
- Entrén från Birger Jarsligatan förtydligas, denna blir även den nya till tunnelbaneentren
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, restaurang och handel.

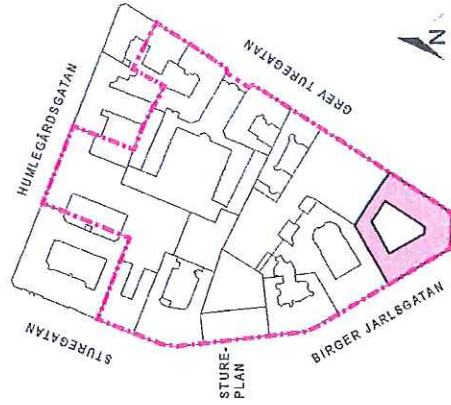

Marmorhallarnas nya entré.
(Perspektiv: Sweco Architects)

Bebyggelse - Birger Jarlsgatan 16

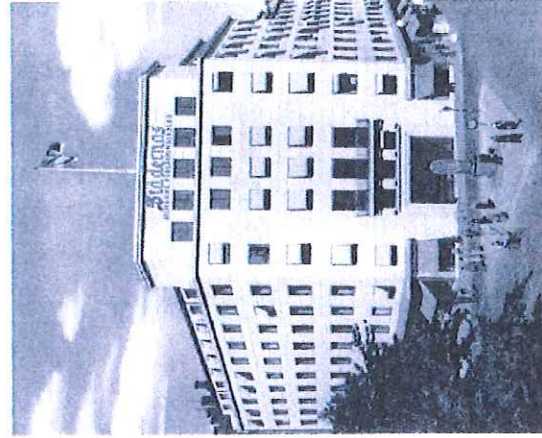
Nuläge

Byggnaden uppfördes åren 1935-1937 och byggdes av Stådemas allmänna brandstodsbolag. Arkitekt var Gustaf Clason.

Byggnaden är en representant för svensk art deco. Fasaderna är klädda med vit ekenbergsmarmor och har detaljer av polerat rostfritt stål. Fasaderna mot innergården utfördes i ljus puts. Innergårdens välgestaltade miljö rymmer en bronsskulptur "Afrodite" av Nils Sjögren. Huvudentrén, som är placerad i relation till en platsbildning i hörnet av Birger Jarlsgatan/Grev Turegatan, är en gestaltad helhetsmiljö med fasta konstverk.

I bottenvåningen inrymdes butiker, biografen Spegeln och en mjölkbar. 1962 byggdes en tunnelbaneuppgång i huset, med entré mot Birger Jarlsgatan. Biografen var igång fram till 1995. Därefter användes lokalen en kort tid som bokhandel innan den byggdes om till restaurang TGI Friday. 1992 gjordes en omfattande ombyggnad, i kontorsvåningarna skapades nya planlösningar.

Byggnaden används idag för kontor, i bottenvåningen finns restaurang och tunnelbaneuppgång.

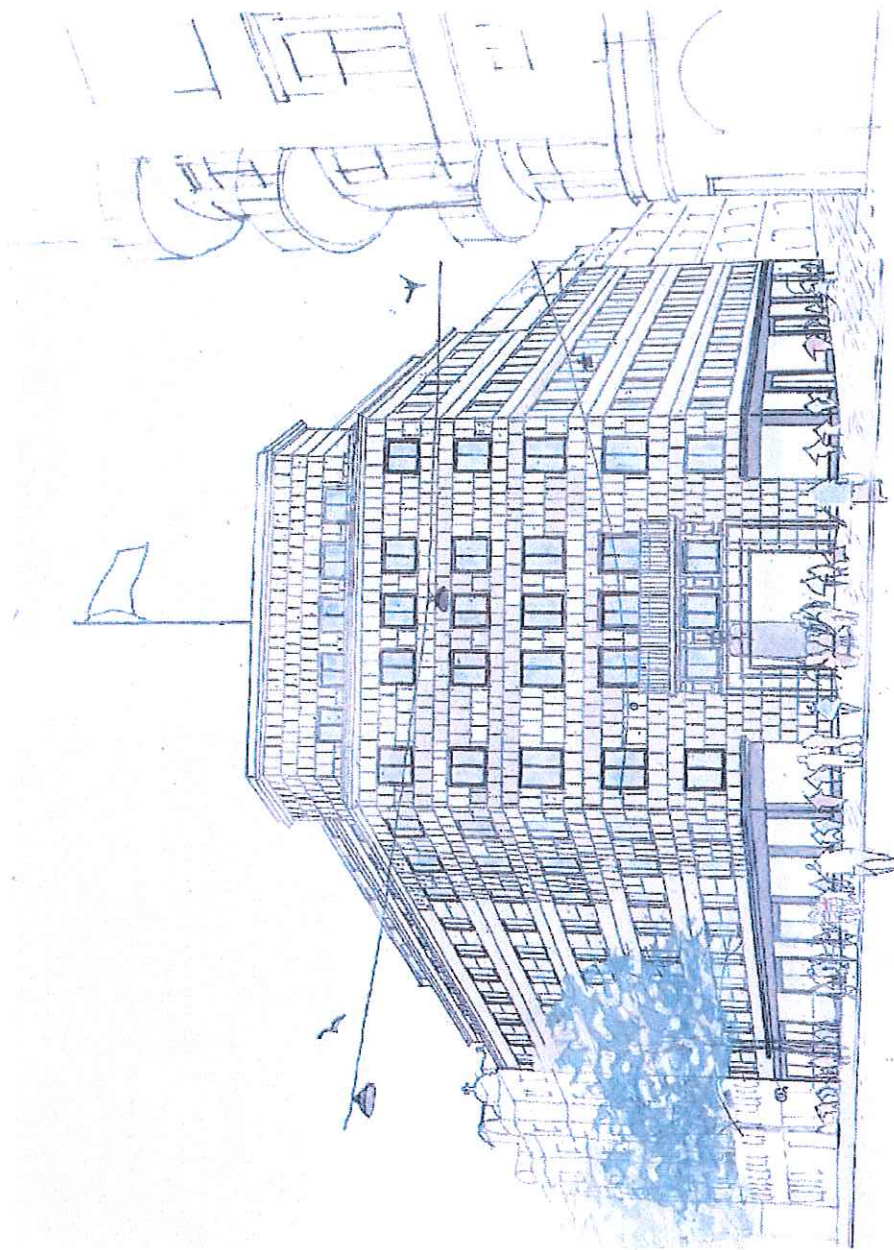
Birger Jarlsgatan 16, gatufasad, år 1953.

Birger Jarlsgatan 16, gatufasad, år 2014.
(Foto: Vasakronan)

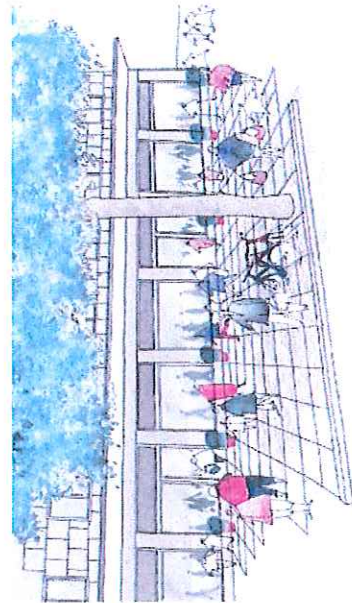

Förslag

Förändringar:

- Byggnaden byggs på med 1 våning, indragen från gatan
- Tunnelbaneuppgången i byggnaden stängs och flyttas till Marmorhallarna
- Garaget stängs
- Handelsytan skapas i 3 plan
- Mot Birger Jarlsigatan på entréplan, plan 0, etableras butiker
- Hela byggnaden renoveras
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, restaurang och handel
- En ny kontorsentré tas upp mot Grev Turegatan.

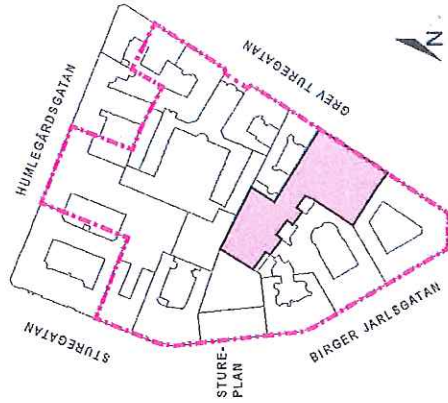

Birger Jarlsigatan 16 med påbyggt våningsplan och bortflyttad tunnelbaneuppgång.
(Perspektiv: Sweco Architects)

Istället för tunnelbaneuppgång etableras butiker i bottenvåningen mot Birger Jarlsigatan.
(Perspektiv: Sweco Architects)

Bebyggelse - Grev Turegatan 3 - 5 Parkeringshuset

Nuläge

Byggnaden uppfördes åren 1936-1937 och byggherre var AB Hans Osterman. Arkitekt var M. Dahlberg.

Bilfirma AB Hans Osterman flyttade in på Birger Jarlsgratan 18, som från 1919 och ett halvsekel framöver kom att utgöra Ostermans huvudkontor och utställningshallar. I samband med flytten gjordes vissa ombyggnader efter ritningar av arkitekt Hakon Ahlberg.

1930 expanderade verksamheten till grannfastigheten vid Grev Turegatan 5 varpå ytterligare ombyggnationer inleddes. På innergården uppfördes ett hus i sex våningar med utställningshallar, verkstäder och hissar för transport av bilarna. Det var i detta gårdshus de stora hallarna i två plan med marmorkolonner skulle komma att byggas. Interiören utfördes i grön

kolmårdsmarmor vilket gav upphov till benämningen Ostermans Marmorhallar.

Byggnaden på adresserna Grev Turegatan 3-5 tillkom i två olika skeden. Gårdshuset med sina utställningshallar uppfördes 1930 efter ritningar av konstruktionsbyrån Looström och Gelin. Gatuhuset uppfördes först åren 1936-1937 efter ritningar av arkitekterna M. Dahlberg och Harry Egler.

Gatufasaden är utförd slätputs och med långa fönsterband. Längs den första våningen löpte ett burspråk med rundade hörn vars sidor kläddes med kopparplåt.

Byggnaden används idag för parkering, handel och kontor.

Grev Turegatan 3-5, gatufasad, årtal okänt.

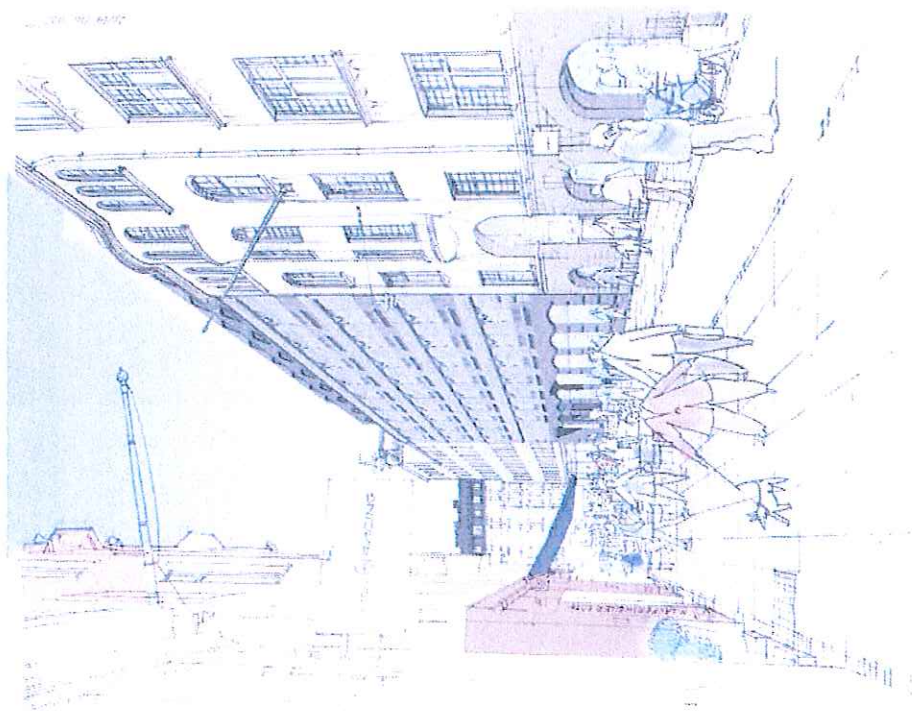
Grev Turegatan 3-5, gatufasad, år 1964.

Grev Turegatan 3-5, gatufasad, år 2014.
(Foto: Sweco Architects)

Förslag

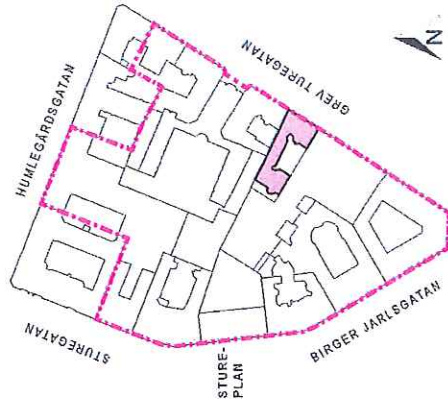
Grev Turegatan 3-5 rivs och ersätts med en ny byggnad.
(Perspektiv: Sweco Architects)

Förändringar:

- Byggnaden rivs och ger plats för en ny kontorsbyggnad i 5 till 9 våningar
- En ny entré till Sturegallerian öppnas genom byggnaden
- Genom att ta bort det befintliga parkeringshuset kan Grev Turegatan omdanas till gågata fram till Riddargatan
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, restaurang och handel.

Bebyggelse - Grev Turegatan 7

Nuläge

Byggnaden uppfördes år 1905, byggherre var Fastighets AB Thor. Arkitekter var Hagström & Ekman.

Fasaden fick en utpräglad jugendgestaltning med en slätputsad fasad och en rikt dekorerad huvudentré. Innergårdens fasader fick en enklare utformning men med liknande formspråk. Sockelväningen utfördes i kvaderhuggen kalksten med stora välvda öppningar

in mot butikslokalerna. Gården täcktes redan vid uppförandet av en överbyggnad som belystes invändigt av tre på gården placerade lanterner.

Byggnaden uppfördes som bostadshus med affärsverksamhet i bottenvåningen och bostäder på de övre våningarna.

Idag används byggnaden för handel, kontor och bostäder.

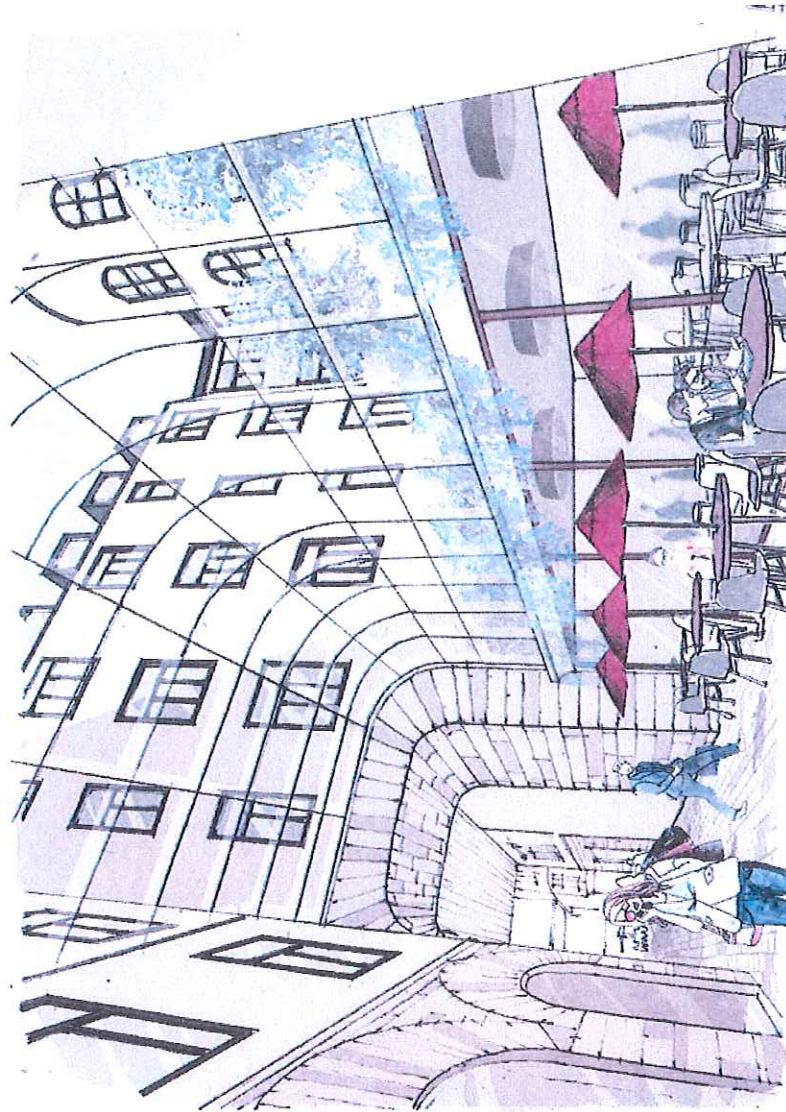
Grev Turegatan 7, gatufasad, år 1962.

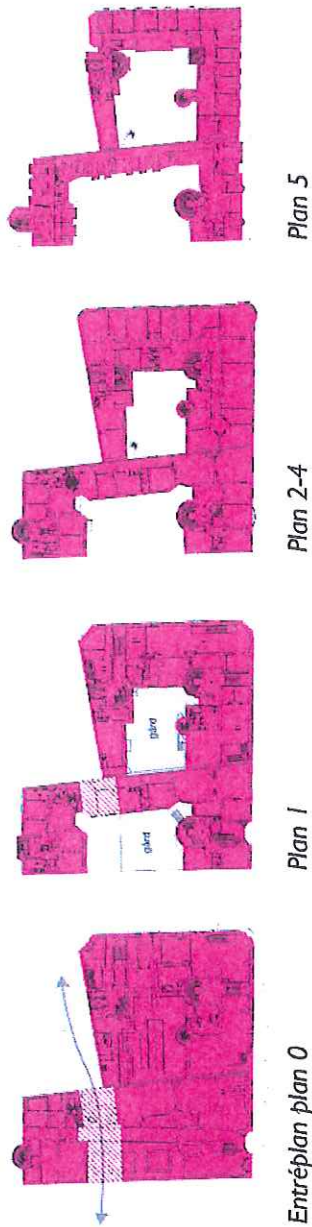
Grev Turegatan 7, gatufasad, år 2014.
(Foto: Sweco Architects)

Förslag

Genom byggnaden på Grev Turegatan 7 tas en portik upp för att möjliggöra ett sammanhängande stråk med god orienterbarhet.
(Perspektiv. Sweco Architects)

Förändringar:

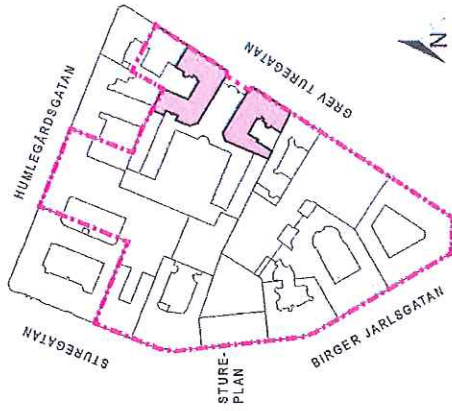
- Byggnaden renoveras
- För att möjliggöra ett sammanhängande stråk med god orienterbarhet inom kvarteret öppnas en portik genom byggnaden på Grev Turegatan 7.
- Gårdshuset omvandlas från bostäder till restaurang och handel i de första 2 våningarna och kontor i de övre våningarna
- Gatuhuset omvandlas från kontor till bostäder
- Verksamheten i byggnaden föreslås bli kontor, restaurang, handel och bostäder.

Illustrerade planer visar även Grev Turegatan 9.

Bebyggelse - Grev Turegatan 9 och 13

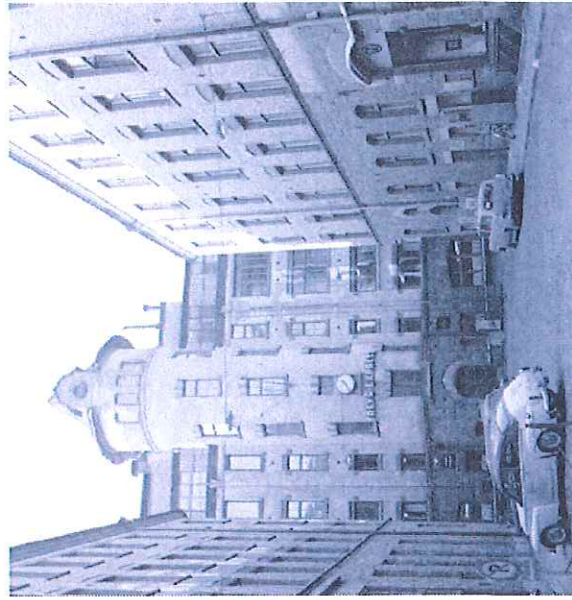

Nuläge

Byggnaderna uppfördes år 1901 och byggherre var A. Hörnin. Arkitekt var Samuel Georg Kjellberg.

När byggnaderna uppfördes var kvarteret i stort sett fullbyggt. Byggnaderna ligger som pendanger på var sida om Privatgatan som leder in i kvarteret till dåtida Frey's hyrverk som bildar fond i slutet av gatan. Denna lösning gjorde att de båda tomterna fick hömtomtskaraktär trots att de ligger mitt i kvarteret. Byggnaderna gavs samma utformning fast spegelvända.

De två fasaderna som vetter mot gatan är representativt utformade. Entréporten mot Grev Turegatan har en påkostad dekor i högrelief. De tydligt redovisade äkta materialen, granit, sandsten, kalksten, tegel, är tidstypiskt. Fasaden som vetter in mot Privatgatan

Grev Turegatan 9 och 13 syns till vänster och höger i bild, i mitten syns Grev Turegatan 11 (Frey's hyrverk), år 1962.

gjordes enklare och de delar som vetter mot kvarterets inre delar gavs närmast gårdskaraktär med en enkel släpputs. Gårdsfasaden utgjordes som brukligt endast av en enkel släpputs.

Byggnadskroppens utformning med avskurna hörn och hörtorn är typiskt för tiden. Avskurna hörn föreskrevs i Stockholms byggnadsstadga från 1874, för bättre sikt.

Byggnaderna uppfördes från början både för affärsverksamhet och som bostad. Den en och en halv våning höga bottenvåningen inreddes affärslokaler med entresol. Resten av byggnaden inreddes för bostäder. På 1980-talet kontoriserades en större del av lägenheterna.

Byggnaderna används idag för kontor, bostäder och handel.

Grev Turegatan 9, gatufasad, år 2015.
(Foto: Tyréns)